

თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო
კონსერვატორია

შემოქმედებითი ტურების მისაღები მოთხოვნები

ბაკალავრიატი

2019-2020 სასწავლო წელი

საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამები:

1. საშემსრულებლო ხელოვნება (240 კრედიტი)

- კლავიშოანი საკრავები
- საორკესტრო სიმებიანი საკრავები (ვიოლინო, ალტი, ჩელო, კონტრაბასი, არფა, გიტარა)
- საორკესტრო ჩასაბერი (ფლეიტა, პობოი, კლარნეტი, ფაგოტი, ვალტორნა, საყვირი, ტრომბონი, ტუბა) და დასარტყამი საკრავები
- სოლო აკადემიური სიმღერა
- აკადემიური გუნდის დირიჟორობა

2. ჯაზის ხელოვნება (240 კრედიტი)

3. კომპოზიცია (240 კრედიტი)

4. მუსიკის თეორია (240 კრედიტი)

სწავლების ხანგრძლივობა – 4 წელი

მისამართი: 0108, თბილისი, გრიბოედოვის ქ. № 8

ტელ.: (+995 32) 2 987 027

ელ.ფოსტა: study@conservatoire.edu.ge

**საბაკალავრო საბანმანათლებლო პროგრამა
„საშემსრულებლო ხელოვნება“**

სპეციალობა – კლავიშოვანი საკრავები

შემოქმედებითი ტურები:

1. სპეციალობა;

2. მუსიკის თეორია:

- სოლფეჯიო – წერა (კარნახი, სმენითი ანალიზი);
- ტესტი მუსიკის თეორიის დისციპლინებში (წერა);
- პროფესიული მუსიკის 10 ნიმუშის გამოცნობა (წერა);
- 10 ქართული ხალხური სიმღერის გამოცნობა (წერა).

აბიტურიენტის ცოდნა თითოეულ ტურში ფასდება ასქულიანი (100) სისტემით. დადებითი შეფასება – 51 ქულიდან ზევით.

პროგრამის შესრულება სპეციალობაში

აბიტურიენტმა უნდა შეასრულოს:

1. ბახი – პრელუდია და ფუგა (კარგად ტემპერირებული კლავირის I ან II ტომიდან);
2. სონატა (ჰაიდნის, მოცარტის, ბეთჰოვენის, შუბერტის ან შუმანის);
3. ორი ვირტუოზული ეტიუდი:
ერთი ეტიუდი – შოპენის ეტიუდები თხზ. 10 (გარდა №3 და №6) და თხზ. 25 (გარდა №7)
მეორე ეტიუდი – შოპენის, ლისტის, რახმანინოვის (ეტიუდი-სურათი), სკრიაბინის, ბარტოკის, დებიუსის, სტრავენსკის ან პროკოფიევის;
4. პიესა.

მუსიკის თეორია

სოლფეჯიო (წერა)

კარნახი:

აბიტურიენტმა უნდა ჩაწეროს ორხმიანი კარნახი, რომელშიც გათვალისწინებული იქნება საშუალო რგოლში სოლფეჯიოს კურსის პროგრამის მოთხოვნები. ჩაწერის დრო – 30 წთ.

სმენითი ანალიზი (წერა):

1. კილო – სამი სახის მაჟორი; სამი სახის მინორი; ორმაგად ჰარმონიული მაჟორი და მინორი; მაჟორული და მინორული პენტატონიკა; დიატონური კილოები (მიქსოლიდიური, ლიდიური, ფრიგიული, დორიული).
2. ინტერვალი – მარტივი და შედგენილი. ყველა წმინდა, დიდი და პატარა; გადიდებული და შემცირებული (+4; -5; -4; +5; +2; -7; -3; +6) – გადაწყვეტით.
3. აკორდი – მჭიდრო და ფართე განლაგებით. სამხმოვანება: მაჟორული, მინორული და შემცირებული შებრუნებებით, გადიდებული მხოლოდ ძირითადი სახის. სეპტაკორდი: მცირე მაჟორული, მცირე მინორული, მცირე შემცირებული შებრუნებებით; შემცირებული, მცირე მაჟორული სექსტით (მაჟორში). ნონაკორდი მაჟორული – დიდი და პატარა. აკორდები იკვრება გადაწყვეტის გარეშე.
4. ერთტონალური აკორდული თანმიმდევრობა (შედგენილი), რომელშიც შევა ჰარმონიის კურსის პროგრამით გათვალისწინებული მოთხოვნები.
5. მოდულირებული პერიოდი ტონალური გეგმის განსაზღვრით (ტონალობათა I ხარისხის ნათესაობა, მაგალითი მხატვრული ლიტერატურიდან ან შედგენილი).

საბამოცლო ბილეთის ნიმუში წერით სმენით ანალიზში:

1. კილო: 1) მაჟორული პენტატონიკა, 2) ფრიგიული კილო, 3) მელოდირი მაჟორი, 4) ორმაგად ჰარმონიული მინორი, 5) ლიდიური კილო. (იკვრება 2-ჯერ)
 2. ინტერვალი: 1) პ.6, 2) -3, 3) წმ5 (შ), 4) პ.2, 5) დ.7 (შ). (იკვრება 2-ჯერ)
 3. აკორდი: 1) მც. მინ. 2, 2) მაჟ. 64 (ფ), 3) შემც. 6, 4) მც. შემც. 43 (ფ), 5) მც. მაჟ. 65 (ფ). (იკვრება 2-ჯერ)
 4. აკორდული თანმიმდევრობა: (იკვრება 3-ჯერ)
- $$I_6 \quad II_7^{+3} \quad I_6 \quad V_4 \quad \left| \quad I \quad VI \quad II_4 \quad IV_3^{-3} \quad \left| \quad K_4 \quad K_4 \quad V_7^6 \quad V_7 \quad \left| \quad I \quad II_2 \quad I \quad \right| \right|$$
5. მოდულირებული პერიოდი: ბეთჰოვენი. საფორტეპინო სონატა №10, თხზ. 14 №2 II ნაწილი, პირველი პერიოდი. (იკვრება 3-ჯერ)

ტექსტი მუსიკის თეორიის დისციპლინაში

ტესტი შეიცავს: ა) მელოდის ჰარმონიზაციას (8–10 ტ.ტ.), ბ) ჰარმონიულ ანალიზს (მუშაობის დრო – 2 ასტრონომიული საათი).

მოთხოვნები ჰარმონიულ ანალიზში:

საანალიზოდ აბიტურიენტს ეძლევა ერთი ნიმუში მხატვრული ლიტერატურიდან, დაწერილი პერიოდის, მარტივი ორ- ან სამნაწილიანი, რთული სამნაწილიანი, ვარიაციული, რონდოს, რონდო-სონატის ან სონატური ფორმით. ანალიზის პროცესში აბიტურიენტმა უნდა განსაზღვროს ფორმა, ტონალური გეგმა, მოდულაციის სახეები და ხერხები, კადანსები, ფაქტურა, აკორდიკა, ჰარმონიული საქცევები და განათლების საშუალო რგოლის ჰარმონიის სასწავლო კურსის პროგრამით გათვალისწინებული სხვა მოვლენები.

პროფესიული მუსიკის ნიმუშები

მოსმენის შედეგად უნდა განისაზღვროს:

1. კომპოზიტორი;
2. ნაწარმოების დასახელება (თხზულების, ტონალობის მითითებით);
3. ფრაგმენტი (ნაწილის, სათაურის, მოქმედების, სურათის, ნომრის მითითებით).

საზღვარგარეთის ქვეყნების მუსიკალური ლიტერატურა

- ი. ს. ბახი – ქრომატიული ფანტაზია და ფუგა რე მინორი; „კარგად ტემპერირებული კლავირის“ I ტომიდან: პრელუდია და ფუგა №8 მი ბემოლ მინორი; მესა სი მინორი №1 „Kyrie eleison“, №16 „Crucifixus“.
- ქ. ვ. გლუკი – ოპ. „ორფეუსი და ევრიდიკე“ – ფლეიტის სოლო II მოქმედების II სურათიდან; ორფეუსის არია III მოქმედებიდან.
- ი. ჰაიდნი – სიმფონია №103, მი ბემოლ მაჟორი, „ლიტავრების ტრემოლოთი“.
- ვ. ა. მოცარტი – სიმფონია №40, სოლ მინორი; საფორტეპიანო სონატა დო მინორი (კ. 457); ოპ. „ფიგაროს ქორწინება“: უვერტიურა, I მოქმედებიდან: ფიგაროს კავატინა და არია, ქერუბინოს არია; ოპ. „დონ ჯოვანი“: უვერტიურა, I მოქმედებიდან: ლეპორელოს არია „სიით“, დონ ჯოვანის არია „შამპანურით“, დონ ჯოვანისა და ცერლინას დუეტინო.
- ლ. ვან ბეთჰოვენი – საფორტეპიანო სონატები: თხზ. 53, დო მაჟორი; თხზ. 57, ფა მინორი; სიმფ. №5, დო მინორი.
- ფ. შუბერტი – ვოკალური ბალადა „ტყის მეფე“; მუსიკალური მომენტი თხზ. 94 №3, ფა მინორი; სიმფონია №8, სი მინორი, „დაუმთავრებელი“.
- ჯ. როსინი – ოპ. „სვეილიელი დალაქი“: უვერტიურა, I მოქმედების I სურათიდან: ფიგაროს კავატინა, I მოქმედების II სურათიდან როზინას კავატინა, ბაზილიოს არია.
- ფ. მენდელსონი – უვერტიურა „ზაფხულის დამის სიზმარი“; საფორტეპიანო პიესების კრებული „უსიტყვო სიმღერები“: „სიმღერა ჯარასთან“, თხზ. 67, №4.
- კ. მ. ვებერი – ოპ. „თავისუფალი მსროლელი“: უვერტიურა.
- რ. შუმანი – საფორტეპიანო ციკლი „კარნავალი“ თხზ. 9.
- ფ. შოპენი – ბალადა №1 თხზ. 23, სოლ მინორი; სონატა №2, თხზ. 35, სი-ბემოლ მინორი. პრელუდიები თხზ. 28, №7 ლა მაჟორი, №20 დო მინორი; პოლონეზი თხზ. 40 №1 ლა მაჟორი; მახურკა თხზ. 68 №1 დო მაჟორი.
- ფ. ლისტის – სიმფონიური პოემა №3 „პრელუდები“; სონატა სი მინორი; პარაფრაზი „რიგოლეტო“.
- რ. ვაგნერი – ოპ. „ტანჰოიზერი“ – უვერტიურა; ოპ. „ლოენგრინი“: ლოენგრინის „გედთან გამოთხოვება“ III მოქმედებიდან.
- პ. ბერლიოზი – „ფანტასტიკური სიმფონია“.
- ი. ბრამსი – სიმფონია №4, მი მინორი; რაფსოდია თხზ. 79 №1, სი მინორი.
- ქ. ბიზე – ოპ. „კარმენ“: შესავალი; I მოქმედებიდან: „ხაბანერა“, „სევილილია“; II მოქმედებიდან „ბოშური სიმღერა“, ხოზეს არია „ყვავილით“; III მოქმედების საორკესტრო შესავალი.

- ჟ. ვერდი – ოპ. „რიგოლეტო“: შესავალი; I მოქმედება: ჰერცოგის ბაღადა I სურათიდან, ჯილდას არია II სურათიდან; II მოქმედებიდან რიგოლეტოს სცენა და არია, III მოქმედებიდან კვარტეტი; ოპ. „ტრავიატა“: შესავალი, ვიოლეტას არია, „სუფრული“ I მოქმედებიდან; ჟერმონის არია II მოქმედებიდან; ოპ. „აიდა“ – შესავალი; აიდას სცენა I მოქმედებიდან; აიდასა და რადამესის დუეტი IV მოქმედების II სურათიდან.
- ა. დვორჟაკი – სიმფონია №5, „ახალი სამყაროდან“, მი მინორი.
- ბ. გრიგი – „პერ-გიუნტი“, სიმფონიური სიუიტა №2 („ინგრედის ჩივილი“ და „სოლვეიგის სიმღერა“); საფორტეპიანო კონცერტი თხზ. 16, ლა მინორი.
- გ. დებიუსი – სიმფონიური სიუიტა „ნოქტიურნები“. საფორტეპიანო პრელუდიები I რვეულიდან: №8 „სელისფერთმიანი ქალიშვილი“, №10 „ჩადირული ტაძარი“; II რვეულიდან №12 „ფოიერვერკი“.
- დ. რაველი – საფორტეპიანო სონატინა, ფა დიეზ მინორი; საფორტეპიანო პიესა „წყლის თამაში“, საორკესტრო პიესა „ბოლერო“.
- ე. პ. მუსორგსკი – ოპ. „ბორის გოდუნოვი“: ბორისის მონოლოგი პროლოგის II სურათიდან; საფორტეპიანო სიუიტა „სურათები გამოფენიდან“.
- ვ. ა. რიმსკი-კორსაკოვი – სიმფონიური სიუიტა „შეპრეზადა“.
- ზ. ი. ჩაიკოვსკი – სიმფონია: №4, ფა მინორი; ოპ. „ევგენი ონეგინი“: შესავალი, ტატიანას წერილის სცენა I მოქმედების II სურათიდან, ლენსკის არია II მოქმედების V სურათიდან.
საფორტეპიანო კონცერტი №1, თხზ. 23, სი ბემოლ მინორი.
- ი. ვ. რახმანინოვი – საფორტეპიანო კონცერტი №2, თხზ. 18, დო მინორი; საფორტეპიანო პრელუდია თხზ. 23 №5, სოლ მინორი; ეტიუდი-სურათი თხზ. 39 №5, მი ბემოლ მინორი.
- ი. ნ. სკრიაბინი – საფორტეპიანო სონატა №4, თხზ. 30, ფა დიეზ მაჟორი.
- ს. ს. პროკოფიევი – ბალეტი „რომეო და ჟულიეტა“: „ჯულიეტა-გოგონა“, „რაინდების ცეკვა“ I მოქმედების II სურათიდან; საფორტეპიანო სონატა №7, თხზ. 83, სი ბემოლ მაჟორი.
- დ. დ. შოსტაკოვიჩი – სიმფონია №7 (I ნაწილი), დო მაჟორი, „ლენინგრადული“.

ქართული მუსიკალური ლიტერატურა

- ზ. ფალიაშვილი – ოპ. „აბესალომ და ეთერი“: შესავალი, I მოქმედებიდან: მონადირეთა გუნდი, ეთერის არია, აბესალომის არიოზო, მურმანის არია; II მოქმედებიდან: გუნდი „აბიო მეფე“; III მოქმედებიდან: აბესალომის სცენა და არიოზო; IV მოქმედებიდან: აბესალომის და მურმანის დუეტები, ანსამბლი „წამწამსა და წამწამს შუა“. ოპ. „დაისი“: შესავალი, I მოქმედებიდან: მალხაზის არია; II მოქმედებიდან: ცანგალას სიმღერა, კიაზოს სიმღერა, კიაზოს მიმარ-

თვა ხალხისადმი; III მოქმედებიდან: მალხაზის არიოზო, მაროს ტირილი.

- ბ. სულხანიშვილი – საგუნდო სიმღერები, „გუთნური“, „ღმერთო, ღმერთო“.
- ვ. დოლიძე – ოპ. „ქეთო და კოტე“: I მოქმედებიდან: კოტეს არია; II მოქმედებიდან: მაკარის არია, კოტეს რომანსი.
- ა. ბალანჩივაძე – საფორტეპიანო კონცერტი № 3, ლა მინორი.
- ა. მაჭავარიანი – სავიოლინო კონცერტი რე მინორი. მავრიტანული ცეკვა ბალეტი „ოტელოს“ II მოქმედებიდან.
- ო. თაქთაქიშვილი – საფორტეპიანო კონცერტი № 1, დო მინორი; ოპერა „მინდია“: შესავალი, მინდიას არიები I და III მოქმედებიდან; II მოქმედებიდან ჩალხიას ბალადა.
- ს. ცინცაძე – კვარტეტი № 4, ფა მაჟორი.
- ს. ნასიძე – სიმფონია № 5 „ფიროსმანი“.
- გ. ყანჩელი – სიმფონია № 4.
- ა. კვერნაძე – საორკესტრო პიესა „ცეკვა-ფანტაზია“.
- რ. ლალიძე – საფორტეპიანო პიესა „რონდო-ტოკატა“.

ქართული ხალხური სიმღერები

განისაზღვროს სიმღერის სახელწოდება და კუთხე

1. ნანა (ხევსურული) – *მზეთამზე. ქართველ ქალთა ტრადიციული სიმღერები*. II, 2000. კომპაქტდისკი.
2. ჯვარი წინასა (ფშაური) – *Mtiebi. 24 Years Have Passed Through Singing*. 2004. კომპაქტდისკი.
3. დალა (თუშური) – *Mtiebi. 24 Years Have Passed Through Singing*. 2000. კომპაქტდისკი.
4. დიდება (მოხეური) – *მთიები*. 1996. კომპაქტდისკი.
5. ღომისური (მთიულური) – *მთიები*. 1996. კომპაქტდისკი.
6. მრავალჯამიერი (ქართლ-კახური) – *თელაველები. თელავის გუნდი 1939-1970. ქართული ხალხური სიმღერები*. კომპაქტდისკი.
7. ურმული (ქართლ-კახური) – *სანდრო კავსაძე. ქართული ხალხური სიმღერის ოსტატები. უნიკალური ფონოჩანაწერები*. 2007. კომპაქტდისკი.
8. ჭონა (ქართლ-კახური) – *ანზორ კავსაძე. ქართული ხალხური სიმღერის ოსტატები. უნიკალური ჩანაწერები*. 2007. კომპაქტდისკი.
9. ოქრომჭედელი (მესხური) – *მზევ, შინ შემოდით! ქართული ხალხური საბავშვო მუსიკა*. თბ., 2004. II კომპაქტდისკი.
10. მირანგულა (სვანური) – *სოფელ ლატალის (მესტიის რ-ნი) სიმღერისა და ცეკვის ანსამბლი*. 1980. გრამფირფიტა.
11. ყანსავ ყიფიანე (სვანური) – *ფოლკლორული ანსამბლი ლატალი*. 2010. კომპაქტდისკი.
12. ზრუნი (რაჭული) – *მზეთამზე. ქართველ ქალთა ტრადიციული სიმღერები*. I, 1996. კომპაქტდისკი.

13. დალიე (რაჭული) – ასი ქართული ხალხური სიმღერა. მღერის ანსამბლი „რუსთავი“. 1989. III გრამფირფიტა.
 14. ლაჭები და ოფიტარა (ლეჩხუმური) – ქართული ხალხური მუსიკალური შემოქმედება.
- სახელმძღვანელო კონსერვატორიის საშემსრულებლო ფაკულტეტის სტუდენტთათვის, ორი კომპაქტდისკით. თბ., 2005. I კომპაქტდისკი.
15. ხერტლის ნადური (აჭარული) – მზეთამზე. ქართველ ქალთა ტრადიციული სიმღერები. I, 1996. კომპაქტდისკი.
 16. ოისა (აჭარული) – ლაშარი. ქართული ხალხური სიმღერები. I, 2004. კომპაქტდისკი.
 17. ჩარი-რამბ (იმერული) – სანავარდო. სამტრედიის რაიონის ხანდაზმულთა ფოლკლორული ანსამბლი. 1988. გრამფირფიტა.
 18. იმერული მხედრული – გეორგიკა. III, 1996. კომპაქტდისკი.
 19. ოღოია (მეგრული) – ჰარირა. მეგრული სიმღერები. 2003. კომპაქტდისკი.
 20. ჭიჭე ტურა (მეგრული) – შევისწავლოთ ქართული ხალხური სიმღერები. მეგრული სიმღერები. I კომპაქტდისკი.
 21. ბატონებო (გურული) – არტემ ერქომაიშვილი. ქართული ხალხური სიმღერის ოსტატები. უნიკალური ფონოჩანაწერები. 2007. კომპაქტდისკი.
 22. ხასანბეგურა (გურული) – ხასანბეგურა. ერთი შედეგრი. კომპაქტდისკი.
 23. ჰაა, ნანი (ლაზური) – მზეთამზე. ქართველ ქალთა ტრადიციული სიმღერები. I, 1996. კომპაქტდისკი.
 24. დიღის საარი (ქალაქური) – Soinari. Folk Music from Georgia Today. 1992 . კომპაქტდისკი.
 25. გაზაფხული (ქალაქური) – ანჩისხატის ტაძრის გუნდი. ფოლკლორული ჯგუფი „ძველი კილოები“ (1999-2000 წლების საკონცერტო ჩანაწერი). კომპაქტდისკი.

სპეციალობა – სარკმსტრო-სიმეპიანი საპრავები

შემოქმედებითი ტურები:

1. სპეციალობა;

2. მუსიკის თეორია:

- სოლფეჯიო – წერა (კარნახი, სმენითი ანალიზი);
- ტესტი მუსიკის თეორიის დისციპლინებში (წერა);
- პროფესიული მუსიკის 10 ნიმუშის გამოცნობა (წერა);
- 10 ქართული ხალხური სიმღერის გამოცნობა (წერა).

აბიტურიენტის ცოდნა თითოეულ ტურში ფასდება ასქულიანი (100) სისტემით. დადებითი შეფასება – 51 ქულიდან ზევით.

პროგრამის შესრულება სპეციალობაში

ვიოლინო

აბიტურიენტმა უნდა შეასრულოს:

1. კაპრისი ან ეტიუდი;
2. ბახი. სონატის ან პარტიტის (სოლო) ორი ნაწილი (ნელი, ჩქარი);
3. კონცერტის პირველი ნაწილი ან მეორე და მესამე ნაწილები; ანდა ვარიაციული ფორმა;
4. ერთი პიესა.

ალტი

აბიტურიენტმა უნდა შეასრულოს:

1. კაპრისი ან ეტიუდი;
2. პოლიფონიური ნაწარმოების ორი ნაწილი;
3. კონცერტის ან სონატის პირველი ნაწილი ან მეორე და მესამე ნაწილები; ანდა ვარიაციული ფორმა;
4. ერთი პიესა.

ჩელო

აბიტურიენტმა უნდა შეასრულოს:

1. კაპრისი ან ეტიუდი;
2. ბახის სიუიტა ჩელოსათვის: პრელუდია ან ნებისმიერი ორი ნაწილი;
3. კონცერტის პირველი ნაწილი ან მეორე და მესამე ნაწილები; ანდა ვარიაციული ფორმა;
4. ერთი პიესა.

კონტრაბასი

აბიტურიენტმა უნდა შეასრულოს:

1. სხვადასხვა ტექნიკური სირთულის შემცველი ერთი ეტიუდი;
2. კონცერტის პირველი ნაწილი ან მეორე და მესამე ნაწილები;
3. პოლიფონიური ნაწარმოები (ერთი ან ორი ნაწილი).

არშა

აბიტურიენტმა უნდა შეასრულოს:

1. ერთი ეტიუდი;
2. კონცერტის ან სონატის I ნაწილი ან II და III ნაწილები; ანდა ვარიაციული ფორმა;
3. ერთი პიესა.

ბიტარა

აბიტურიენტმა უნდა შეასრულოს:

1. ეტიუდი;
2. ერთი ნაწილი ი.ს. ბახის სიუიტიდან;
3. კონცერტის ან სონატის I ნაწილი, ან II და III ნაწილები; ანდა ვარიაციული ფორმა;
4. ერთი პიესა.

მუსიკის თეორია

სოლფეჯიო (წერა)

პარნახი:

აბიტურიენტმა უნდა ჩაწეროს ორხმიანი კარნახი, რომელშიც გათვალისწინებული იქნება საშუალო რგოლში სოლფეჯიოს კურსის პროგრამის მოთხოვნები. ჩაწერის დრო – 30 წთ.

სმენითი ანალიზი (წერა):

1. კილო – სამი სახის მაჟორი; სამი სახის მინორი; ორმაგად ჰარმონიული მაჟორი და მინორი; მაჟორული და მინორული პენტატონიკა; დიატონური კილოები (მიქსოლიდიური, ლიდიური, ფრიგიული, დორიული).
2. ინტერვალი – მარტივი და შედგენილი. ყველა წმინდა, დიდი და პატარა; გადიდებული და შემცირებული (+4; -5; -4; +5; +2; -7; -3; +6) – გადაწყვეტით.
3. აკორდი – მჭიდრო და ფართე განლაგებით. სამხმოვანება: მაჟორული, მინორული და შემცირებული შებრუნებებით, გადიდებული მხოლოდ ძირითადი სახის. სექტაკორდი: მცირე მაჟორული, მცირე მინორული, მცირე შემცირებული, შებრუნებებით; შემცირებული, მცირე მაჟორული სექსტით (მაჟორში). ნონაკორდი მაჟორული – დიდი და პატარა. აკორდები იკვრება გადაწყვეტის გარეშე.
4. ერთტონალური აკორდული თანმიმდევრობა – (შედგენილი), რომელშიც შევა ჰარმონიის კურსის პროგრამით გათვალისწინებული მოთხოვნები.
5. მოდულირებული პერიოდი ტონალური გეგმის განსაზღვრით (ტონალობათა I ხარისხის ნათესაობა, მაგალითი მხატვრული ლიტერატურიდან ან შედგენილი).

საბამოცდლო პილეთის ნიმუში წერით სმენით ანალიზში:

1. კილო: 1) მაჟორული პენტატონიკა, 2) ფრიგიული კილო, 3) მელოდიური მაჟორი, 4) ორმაგად ჰარმონიული მინორი, 5) ლიდიური კილო. (იკვრება 2-ჯერ)
2. ინტერვალი: 1) პ.6, 2) -3, 3) წმ.5 (შ), 4) პ.2, 5) დ.7 (შ). (იკვრება 2-ჯერ)
3. აკორდი: 1) მც. მინ. 2, 2) მაჟ. 64 (ფ), 3) შემც. 6, 4) მც. შემც. 43 (ფ), 5) მც. მაჟ. 65 (ფ). (იკვრება 2-ჯერ)
4. აკორდული თანმიმდევრობა: (იკვრება 3-ჯერ)

$$I_6 \quad II_7^{+3} \quad I_6 \quad V_4 \quad \left| \quad I \quad VI \quad II_4 \quad IV_5^{-3} \quad \right| \quad K_6 \quad K_6 \quad V_7^6 \quad V_7 \quad \left| \quad I \quad II_2 \quad I \quad \right|$$
5. მოდულირებული პერიოდი: ბეთჰოვენი. საფორტეპინო სონატა №10, თხზ. 14 №2 II ნაწილი, პირველი პერიოდი. (იკვრება 3-ჯერ)

ტმსტი მუსიკის თეორიის დისციპლინებში

ტესტი შეიცავს: ა) მელოდიის ჰარმონიზაციას (8 – 10 ტტ), ბ) ჰარმონიულ ანალიზს. (მუშაობის დრო – 2 ასტრონომიული საათი).

მოთხოვნები ჰარმონიულ ანალიზში:

საანალიზოდ აბიტურიენტს ეძლევა ერთი მაგალითი მხატვრული ლიტერატურიდან, დაწერილი პერიოდის, მარტივი ორ- ან სამნაწილიანი, რთული სამნაწილიანი, ვარიაციული, რონდოს, რონდო-სონატის ან სონატური ფორმით. ანალიზის პროცესში აბიტურიენტმა უნდა განსაზღვროს ფორმა, ტონალური გეგმა, მოდულაციის სახეები და ხერხები, კადანსები, ფაქტურა, აკორდიკა, ჰარმონიული საქცევები და განათლების საშუალო რგოლის ჰარმონიის სასწავლო კურსის პროგრამით გათვალისწინებული სხვა მოვლენები.

პროფესიული მუსიკის ნიმუშები

მოსმენის შედეგად უნდა განისაზღვროს:

1. კომპოზიტორი;
2. ნაწარმოების დასახელება (ტონალობის მითითებით);
3. ფრაგმენტი (ნაწილის, სათაურის, მოქმედების, სურათის, ნომრის მითითებით).

საზღვარგარეთის ქვეყნების მუსიკალური ლიტერატურა

- ი. ს. ბახი – საორგანო ტოკატა და ფუგა რე მინორი; მესა სი მინორი №1 „Kyrie eleison“, №16 „Crucifixus“.
- ქ. ვ. გლუკი – ოპ. „ორფეუსი და ევრიდიკე“ – ფლეიტის სოლო II მოქმედების II სურათიდან; ორფეუსის არია III მოქმედებიდან.
- ი. პაიდნი – სიმფონია №103, მი ბემოლ მაჟორი, „ლიტავრების ტრემოლოთი“.

- გ. ა. მოცარტი – სიმფონიები №40, სოლ მინორი; №41 (I ნაწილი) დო მაჟორი, „იუპიტერი“; ოპ. „ფიგაროს ქორწინება“: უვერტიურა, I მოქმედებიდან: ფიგაროს კავატირა და არია, ქერუბინოს არია; ოპ. „დონ ჯოვანი“: უვერტიურა; I მოქმედებიდან: ლეპორელოს არია „სიით“, დონ ჯოვანის არია „შამპანურით“, დონ-ჯოვანისა და ცერლინას დუეტი-ნო.
- დ. ვან ბეთჰოვენი – სიმფონიები: №3, მი ბემოლ მაჟორი, „გმირული“ და №5, დო მინორი.
- ე. შუბერტი – სიმფონია №8, სი მინორი, „დაუმთავრებელი“.
- კ. მ. ვებერი – ოპ. „თავისუფალი მსროლელი“: უვერტიურა.
- ჯ. როსინი – ოპ. „სევილიელი დალაქი“: უვერტიურა.
- ფ. მენდელსონი – უვერტიურა „ზაფხულის დამის სიზმარი“; სავიოლინო კონცერტი მი მინორი.
- ფ. შოპენი – სონატა №2, სი-ბემოლ მინორი.
- პ. ბერლიოზი – „ფანტასტიკური სიმფონია“.
- ფ. ლისტი – სიმფონიური პოემა №3 „პრელუდები“.
- რ. ვაგნერი – ოპ. „ტანჰოიზერი“ – უვერტიურა; ოპ. „ლოენგრინი“: ფორშპილი, III მოქმედებიდან საქორწილო მარში.
- ი. ბრამსი – სიმფონია №4, მი მინორი.
- ქ. ბიზე – ოპ. „კარმენი“: შესავალი, I მოქმედებიდან: კარმენის „ხაბანერა“ და „სეგიდილია“; II, III და IV მოქმედებების საორკესტრო შესავლები.
- ჯ. ვერდი – ოპ. „რიგოლეტო“: შესავალი, I მოქმედება: ჰერცოგის ბაღადა I სურათიდან; II მოქმედებიდან რიგოლეტოს სცენა და არია, III მოქმედებიდან კვარტეტი; ოპ. „ტრაავიატა“: შესავალი, „სუფრული“ I მოქმედებიდან; ოპ. „აიდა“ – შესავალი; მარში II მოქმედების ფინალიდან; აიდასა და რადამესის დუეტი IV მოქმედების II სურათიდან.
- ა. დვორჟაკი – სიმფონია №5 „ახალი სამყაროდან“, მი მინორი.
- ე. გრიგი – „პერ-გიუნტი“: სიმფონიური სიუიტა № 1.
- კ. დებიუსი – სიმფონიური სიუიტა „ნოქტიურნები“.
- მ. რაველი – საორკესტრო პიესა „ბოლერო“.
- გ. მაღერი – სიმფონია № 1, რე მაჟორი, „ტიტანი“.
- მ. პ. მუსორგსკი – ოპ. „ბორის გოდუნოვი“: შესავალი, ბორისის მონოლოგი პროლოგის II სურათიდან.
- ნ. ა. რიმსკი-კორსაკოვი – სიმფონიური სიუიტა „შეპრეზადა“.
- პ. ი. ჩაიკოვსკი – სიმფონია: №4, ფა მინორი; №6, სი მინორი (I ნაწილი);
- ს. ვ. რახმანინოვი – საფორტეპიანო კონცერტი №2, დო მინორი.
- ს. ს. პროკოფიევი – ბალეტი „რომეო და ჟულიეტა“: შესავალი, I მოქმედების II სურათიდან „ჯულიეტა-გოგონა“, „რაინდების ცეკვა“.
- დ. დ. შოსტაკოვიჩი – სიმფონია №7 (I ნაწილი) დო მაჟორი, „ლენინგრადული“.

ქართული მუსიკალური ლიტერატურა

- ზ. ფალიაშვილი – ოპ. „აბესალომ და ეთერი“: შესავალი; I მოქმედებიდან: მონადირეთა გუნდი, ეთერის არია, აბესალომის არიოზო; II მოქმედებიდან: გუნდი „აბიო მეფე“; III მოქმედებიდან: აბესალომის სცენა და არიოზო; IV მოქმედებიდან: აბესალომის და მურმანის დუეტები, ანსამბლი „წამწამსა და წამწამს შუა“; ოპ. „დაისი“: შესავალი, I მოქმედებიდან: მალხაზის არია, ქართული; II მოქმედებიდან: ცანგალას სიმღერა, კიაზოს სიმღერა, კიაზოს მიმართვა ხალხისადმი; III მოქმედებიდან: მაროს ტირილი.
- ბ. სულხანიშვილი – საგუნდო სიმღერები „გუთნური“, „ღმერთო, ღმერთო“.
- ვ. დოლიძე – ოპ. „ქეთო და კოტე“: I მოქმედებიდან: ლევანის არია, კოტეს არია; II მოქმედებიდან: მაკარის არია, კოტეს რომანსი; III მოქმედებიდან: ქეთოს და კოტეს დუეტი.
- შ. მშველიძე – სიმფონიური პოემა „ზვიადაური“ (I-II ნაწილი).
- ა. ბალანჩივაძე – სიმფონია № 1, სი მაჟორი.
- ა. მაჭავარიანი – სავიოლინო კონცერტი რე მინორი. მავრიტანული ცეკვა ბალეტ „ოტელოს“ II მოქმედებიდან.
- ო. თაქთაქიშვილი – ოპერა „მინდია“: საორკესტრო შესავალი, მინდიას არიები I და III მოქმედებიდან; ჩალხიას ბალადა II მოქმედებიდან.
- ს. ცინცაძე – კვარტეტი №4, ფა მაჟორი; №6.
- ს. ნასიძე – სიმფონია №5, „ფიროსმანი“.
- გ. ყანჩელი – სიმფონია №4.
- ა. კვერნაძე – საორკესტრო პიესა „ცეკვა-ფანტაზია“.
- რ. ლალიძე – საორკესტრო პიესა „საჭიდაო“.

ქართული ხალხური სიმღერები

განისაზღვროს სიმღერის სახელწოდება და კუთხე

1. ნანა (ხევსურული) – *მზეთამზე. ქართველ ქალთა ტრადიციული სიმღერები*. II, 2000. კომპაქტდისკი.
2. ჯვარი წინასა (ფშაური) – *Mtiebi. 24 Years Have Passed Through Singing*. 2004. კომპაქტდისკი.
3. დალა (თუშური) – *Mtiebi. 24 Years Have Passed Through Singing*. 2000. კომპაქტდისკი.
4. დიდება (მოხეური) – *მთიები*. 1996. კომპაქტდისკი.
5. ღომისური (მთიულური) – *მთიები*. 1996. კომპაქტდისკი.
6. მრავალჯამიერი (ქართლ-კახური) – *თელაველები. თელავის გუნდი 1939-1970. ქართული ხალხური სიმღერები*. კომპაქტდისკი.
7. ურმული (ქართლ-კახური) – *სანდრო კავსაძე. ქართული ხალხური სიმღერის ოსტატები. უნიკალური ფონოჩანაწერები*. 2007. კომპაქტდისკი.
8. ჭონა (ქართლ-კახური) – *ანზორ კავსაძე. ქართული ხალხური სიმღერის ოსტატები. უნიკალური ჩანაწერები*. 2007. კომპაქტდისკი.

9. *ოქრომჭედელი* (მესხური) – *მზეგ, შინ შემოდის!* ქართული ხალხური საბავშვო მუსიკა. თბ., 2004. II კომპაქტდისკი.
10. *მირანგულა* (სვანური) – *სოფელ ლატალის (მესტიის რ-ნი) სიმღერისა და ცეკვის ანსამბლი*. 1980. გრამფირფიტა.
11. *ყანსავ ყიფიანე* (სვანური) – *ფოლკლორული ანსამბლი ლატალი*. 2010. კომპაქტდისკი.
12. *ზრუნი* (რაჭული) – *მზეთამზე. ქართველ ქალთა ტრადიციული სიმღერები*. I, 1996. კომპაქტდისკი.
13. *დალიე* (რაჭული) – *ასი ქართული ხალხური სიმღერა. მღერის ანსამბლი „რუსთავი“*. 1989. III გრამფირფიტა.
14. *ლაჭეპი და ოფიტარა* (ლენხუმური) – *ქართული ხალხური მუსიკალური შემოქმედება*.
სახელმძღვანელო კონსერვატორიის საშემსრულებლო ფაკულტეტის სტუდენტთათვის, ორი კომპაქტდისკით. თბ., 2005. I კომპაქტდისკი.
15. *ხერტლის ნადური* (აჭარული) – *მზეთამზე. ქართველ ქალთა ტრადიციული სიმღერები*. I, 1996. კომპაქტდისკი.
16. *ოისა* (აჭარული) – *ლაშარი. ქართული ხალხური სიმღერები*. I, 2004. კომპაქტდისკი.
17. *ჩარი-რაბ* (იმერული) – *სანავარდო. სამტრედიის რაიონის ხანდაზმულთა ფოლკლორული ანსამბლი*. 1988. გრამფირფიტა.
18. *იმერული მხედრული* – *გეორგიკა*. III, 1996. კომპაქტდისკი.
19. *ოდოია* (მეგრული) – *პარირა. მეგრული სიმღერები*. 2003. კომპაქტდისკი.
20. *ჭიჭე ტურა* (მეგრული) – *შევისწავლოთ ქართული ხალხური სიმღერები. მეგრული სიმღერები*. I კომპაქტდისკი.
21. *ბატონებო* (გურული) – *არტემ ერქომაიშვილი. ქართული ხალხური სიმღერის ოსტატები. უნიკალური ფონოჩანაწერები*. 2007. კომპაქტდისკი.
22. *ხასანბეგურა* (გურული) – *ხასანბეგურა. ერთი შედევრი*. კომპაქტდისკი.
23. *პაა, ნანი* (ლაზური) – *მზეთამზე. ქართველ ქალთა ტრადიციული სიმღერები*. I, 1996. კომპაქტდისკი.
24. *დილის საარი* (ქალაქური) – *Soinari. Folk Music from Georgia Today*. 1992. კომპაქტდისკი.
25. *გაზაფხული* (ქალაქური) – *ანჩისხატის ტაძრის გუნდი. ფოლკლორული ჯგუფი „ძველი კილოები“* (1999-2000 წლების საკონცერტო ჩანაწერი). კომპაქტდისკი.

სპეციალობა – საორკესტრო-ჩასაბერი და დასარტყამი საკრავები

შემოქმედებითი ტურები:

1. სპეციალობა;

2. მუსიკის თეორია:

სოლფეჯიო – წერა (კარნახი, სმენითი ანალიზი);

ტესტი მუსიკის თეორიის დისციპლინებში (წერა);

პროფესიული მუსიკის 10 ნიმუშის გამოცნობა (წერა);

10 ქართული ხალხური სიმღერის გამოცნობა (წერა);

აბიტურიენტის ცოდნა თითოეულ ტურში ფასდება ასქულიანი (100) სისტემით. დადებითი შეფასება – 51 ქულიდან ზევით.

პროგრამის შესრულება სპეციალობაში:

აბიტურიენტმა უნდა შეასრულოს:

1. გამები, სამსმოვანებები, დომინანტსეპტაკორდი ყველა ტონალობაში;
2. ხუთი განსხვავებული ხასიათის ეტიუდი (ნოტებით);
3. დიდი ფორმის ნაწარმოების პირველი ნაწილი, ან მეორე და მესამე ნაწილები;
4. ორი განსხვავებული ხასიათის პიესა.

მუსიკის თეორია

სოლფეჯიო (წერა)

კარნახი:

აბიტურიენტმა უნდა ჩაწეროს ერთხმიანი კარნახი, რომელშიც გათვალისწინებული იქნება საშუალო რგოლში სოლფეჯიოს პროგრამის მოთხოვნები. ჩაწერის დრო – 30 წთ.

საგამოცდო ფურცელზე მოცემული იქნება რამდენიმე ბგერა. იხ. ნიმუში:

სმენითი ანალიზი (წერა):

1. კილო – სამი სახის მაჟორი; სამი სახის მინორი; დიატონური კილოები (მიქსოლიდიური, ლიდიური, ფრიგიული, დორიული); მაჟორული და მინორული პენტატონიკა.
2. ინტერვალი – მარტივი, ყველა წმინდა, დიდი და პატარა; გადიდებული და შემცირებული (+4; -5; -4; +5; +2; -7; -3; +6) – გადაწყვეტით.
3. აკორდი – სამხმოვანება ოთხი სახის; სექსტაკორდი და კვარტსექსტაკორდი – მაჟორული და მინორული. სექსტაკორდი: მცირე მაჟორული, მცირე მინორული, მცირე შემცირებული – შებრუნებებით; შემცირებული (ვიწრო განლაგებით).
4. ერთტონალური აკორდული თანმიმდევრობა კადანსში ალტერირებული სუბდომინანტების გამოყენებით.

საბამოცლო ბილეთის ნიმუში წერით სმენით ანალიზში:

1. კილო: 1) ჰარმონიული მაჟორი, 2) ფრიგიული კილო, 3) მელოდიური მინორი, 4) ლიდიური კილო, 5) მინორული პენტატონიკა. (იკვრება 2-ჯერ)
2. ინტერვალი: 1) წმ4, 2) -7, 3) პ2, 4) დ.6, 5) -3. (იკვრება 2-ჯერ)
3. აკორდი: 1) მცირე მინ. 7, 2) გად. 53, 3) მცირე მაჟ. 43, 4) მინ. 6, 5) მაჟ. 53. (იკვრება 2-ჯერ)
4. აკორდული თანმიმდევრობა: (იკვრება 3-ჯერ)

$$I \quad IV \quad VII_6 \left| I \quad IV_6 \quad II_4^{+3} \right| K_4 \quad K_6 \quad V_7 \left| I \right| \parallel$$

ტესტი მუსიკის თეორიის დისციპლინებში

ტესტი შეიცავს:

- ა) მელოდიის ჰარმონიზაციას (8 ტ.);
- ბ) 5 საკითხს მუსიკის ელემენტარული თეორიის კურსიდან. (სამუშაო დრო – 2 ასტრონომიული საათი).

თემატიკა მუსიკის ელემენტარული თეორიის კურსიდან:

1. ბგერა და მისი თვისებები.
2. ბგერათრივი.
3. სანოტო დამწერლობა
4. მეტრი, რიტმი.
5. ინტერვალები.
6. აკორდები.
7. კილო. ტონალობა.
8. ქრომატიზმი.
9. ტრანსპოზიცია.
10. ტემპი. აგოგიკა. დინამიკა.
11. მელიზმები.
12. მელოდია.

პროფესიული მუსიკის ნიმუშები

მოსმენის შედეგად განისაზღვროს:

1. კომპოზიტორი;
2. ნაწარმოების დასახელება (ტონალობის მითითებით);
3. ფრაგმენტი (ნაწილის, სათაურის, მოქმედების, სურათის, ნომრის მითითებით).

საზღვარგარეთის ქვეყნების მუსიკალური ლიტერატურა

- ი. ს. ბახი – საორგანო ტოკატა და ფუგა რე მინორი.
- ქ. ვ. გლუკი – ოპ. „ორფეუსი და ევრიდიკა“: ფლეიტის სოლო II მოქმედების II სურათიდან.
- ი. ჰაიდნი – სიმფონია №103, მი ბემოლ მაჟორი, „ლიტავრების ტრემოლოთი“.
- გ. ა. მოცარტი – სიმფონია №40, სოლ მინორი; ოპ. „ფიგაროს ქორწინება“: უვერტიურა, ფიგაროს კავატინა და არია I მოქმედებიდან; ოპ. „დონ ჯოვანი“: უვერტიურა, ლეპორელოს არია „სიით“, დონ ჯოვანის არია „შამპანურით“ I მოქმედებიდან.
- ლ. ვან ბეთჰოვენი – სიმფონია №5, დო მინორი.
- ფ. შუბერტი – ვოკალური ბალადა „ტეის მეფე“; სიმფონია №8, სი მინორი, „დაუმთავრებელი“ (I ნაწილი).
- კ. მ. ვებერი – ოპ. „თავისუფალი მსროლელი“: უვერტიურა.
- ჯ. როსინი – ოპ. „სევილიელი დალაქი“: უვერტიურა.
- ფ. მენდელსონი – „ზაფხულის დამის სიზმარი“ – უვერტიურა.
- ჰ. ბერლიოზი – „ფანტასტიკური სიმფონია“.
- ფ. ლისტის – სიმფონიური პოემა №3, „პრელუდები“.
- რ. ვაგნერი – ოპ. „ტანჰოიზერის“ უვერტიურა; ოპ. „ლოენგრინი“: ფორშპილი, საქორწილო მარში III მოქმედებიდან.
- ი. ბრამსი – სიმფონია №4, მი მინორი (I ნაწილი).
- ქ. ბიზე – ოპ. „კარმენი“: შესავალი, I მოქმედებიდან: კარმენის „ხაბანერა“ და „სევილილია“, II და III მოქმედებების საორკესტრო შესავლები.
- ჯ. ვერდი – ოპ. „რიგოლეტო“: შესავალი, I მოქმედება: ჰერცოგის ბალადა I სურათიდან, ჯილდას არია II სურათიდან, II მოქმედებიდან რიგოლეტოს სცენა და არია, III მოქმედებიდან კვარტეტი; ოპ. „ტრავიატა“: შესავალი, „სუფრული“ I მოქმედებიდან; ოპ. „აიდა“: შესავალი, მარში II მოქმედებიდან; აიდასა და რადამესის დუეტი IV მოქმედების II სურათიდან.
- ე. გრიგი – „პერ-გიუნტი“, სიუიტა №1.
- კ. დებიუსი – სიმფონიური სიუიტა „ნოქტიურნები“ („ღრუბლები“, I ნაწილი).
- მ. რაველი – საორკესტრო პიესა „ბოლერო“.
- მ. პ. მუსორგსკი – ოპ. „ბორის გოდუნოვი“: შესავალი, ბორისის მონოლოგი პროლოგის II სურათიდან.
- ნ. ა. რიმსკი-კორსაკოვი – სიმფონიური სიუიტა „შეჰრეზადა“ (I ნაწილი).
- პ. ი. ჩაიკოვსკი – სიმფონია №4, ფა მინორი; ოპ. „ევგენი ონეგინი“: შესავალი, ლენსკის არია II მოქმედების V სურათიდან.
- ს. ვ. რახმანინოვი – საფორტეპიანო კონცერტი №2, დო მინორი.

- ს. ს. პროკოფიევი – ბალეტი „რომეო და ჟულიეტა“: I მოქმედების II სურათიდან „ჯულიეტა-გოგონა“, „რაინდების ცეკვა“.
- დ. დ. შოსტაკოვიჩი – სიმფონია №7 (I ნაწილი), დო მაჟორი, „ლენინგრადული“.

ქართული მუსიკალური ლიტერატურა

- ზ. ფალიაშვილი – ოპ. „აბესალომ და ეთერი“: შესავალი, I მოქმედებიდან: მონადირეთა გუნდი, ეთერის არია, აბესალომის არიოზო; II მოქმედებიდან: გუნდი „აბიო მეფე“; III მოქმედებიდან: აბესალომის სცენა და არიოზო; IV მოქმედებიდან: აბესალომის და მურმანის დუეტები, ანსამბლი „წამწამსა და წამწამს შუა“; ოპ. „დაისი“: შესავალი, I მოქმედებიდან: მალხაზის არია, ქართული; II მოქმედებიდან: ცანგალას სიმღერა, კიაზოს სიმღერა, კიაზოს მიმართვა ხალხისადმი; III მოქმედებიდან: მაროს ტირილი.
- ნ. სულხანიშვილი – საგუნდო სიმღერები „გუთნური“, „ღმერთო, ღმერთო“.
- ვ. დოლიძე – ოპ. „ქეთო და კოტე“: I მოქმედებიდან: ლევანის არია, კოტეს არია; II მოქმედებიდან: მაკარის არია, კოტეს რომანსი; III მოქმედებიდან: ქეთოს და კოტეს დუეტი.
- შ. მშველიძე – სიმფონიური პოემა „ზვიადაური“ (I ნაწ.).
- ა. ბაღანჩივაძე – სიმფონია №1, სი მაჟორი (I ნაწ.).
- ა. მაჭავარიანი – მავრიტანული ცეკვა ბალეტ „ოტელოს“ II მოქმედებიდან.
- ო. თაქთაქიშვილი – ოპერა „მინდია“: საორკესტრო შესავალი, მინდიას არიები I და III მოქმედებიდან; II მოქმედებიდან ჩალხიას ბალადა.
- ს. ცინცაძე – კვარტეტი №4, ფა მაჟორი.
- ს. ნასიძე – სიმფონია №5, „ფიროსმანი“.
- გ. ყანჩელი – სიმფონია №4.
- ა. კვერნაძე – საორკესტრო პიესა „ცეკვა-ფანტაზია“.
- რ. ლალიძე – საორკესტრო პიესა „საჭიდაო“.

ქართული ხალხური სიმღერები

განისაზღვროს სიმღერის სახელწოდება და კუთხე

1. ნანა (ხევსურული) – *მზეთამზე. ქართველ ქალთა ტრადიციული სიმღერები*. II, 2000. კომპაქტდისკი.
2. ჯვარი წინასა (ფშაური) – *Mtiebi. 24 Years Have Passed Through Singing*. 2004. კომპაქტდისკი.
3. დალა (თუშური) – *Mtiebi. 24 Years Have Passed Through Singing*. 2000. კომპაქტდისკი.
4. დიდება (მოხეური) – *მთიები*. 1996. კომპაქტდისკი.
5. ღომისური (მთიულური) – *მთიები*. 1996. კომპაქტდისკი.
6. მრავალჟამიერი (ქართლ-კახური) – *თელაველები. თელავის გუნდი 1939-1970. ქართული ხალხური სიმღერები*. კომპაქტდისკი.

7. ურმული (ქართლ-კახური) – სანდრო კავსაძე. ქართული ხალხური სიმღერის ოსტატები. უნიკალური ფონოჩანაწერები. 2007. კომპაქტდისკი.
8. ჭონა (ქართლ-კახური) – ანზორ კავსაძე. ქართული ხალხური სიმღერის ოსტატები. უნიკალური ჩანაწერები. 2007. კომპაქტდისკი.
9. ოქრომჭედლო (მესხური) – მზეგ, შინ შემოდიო! ქართული ხალხური საბავშვო მუსიკა. თბ., 2004. II კომპაქტდისკი.
10. მირანგულა (სვანური) – სოფელ ლატალის (მესტიის რ-ნი) სიმღერისა და ცეკვის ანსამბლი. 1980. გრამფირფიტა.
11. ყანსავ ყიფიანე (სვანური) – ფოლკლორული ანსამბლი ლატალი. 2010. კომპაქტდისკი.
12. ზრუნი (რაჭული) – მზეთამზე. ქართველ ქალთა ტრადიციული სიმღერები. I, 1996 . კომპაქტდისკი.
13. დალიე (რაჭული) – ასი ქართული ხალხური სიმღერა. მღერის ანსამბლი „რუსთავი“. 1989. III გრამფირფიტა.
14. ლაჭები და ოფიტარა (ღეჩხუმიური) – ქართული ხალხური მუსიკალური შემოქმედება.
- სახელმძღვანელო კონსერვატორიის საშემსრულებლო ფაკულტეტის სტუდენტთათვის, ორი კომპაქტდისკით. თბ., 2005. I კომპაქტდისკი.
15. ხერტლის ნადური (აჭარული) – მზეთამზე. ქართველ ქალთა ტრადიციული სიმღერები. I, 1996. კომპაქტდისკი.
16. თისა (აჭარული) – ლაშარი. ქართული ხალხური სიმღერები. I, 2004. კომპაქტდისკი.
17. ჩარი-რაბ (იმერული) – სანავარდო. სამტრედიის რაიონის ხანდაზმულთა ფოლკლორული ანსამბლი. 1988. გრამფირფიტა.
18. იმერული მხედრული – გეორგიკა. III, 1996. კომპაქტდისკი.
19. ოლია (მეგრული) – პარირა. მეგრული სიმღერები. 2003. კომპაქტდისკი.
20. ჭიჭე ტურა (მეგრული) – შევისწავლოთ ქართული ხალხური სიმღერები. მეგრული სიმღერები. I კომპაქტდისკი.
21. ბატონებო (გურული) – არტემ ერქომაიშვილი. ქართული ხალხური სიმღერის ოსტატები. უნიკალური ფონოჩანაწერები. 2007. კომპაქტდისკი.
22. ხასანბეგურა (გურული) – ხასანბეგურა. ერთი შედევი. კომპაქტდისკი.
23. ჰაა, ნანი (ლაზური) – მზეთამზე. ქართველ ქალთა ტრადიციული სიმღერები. I, 1996. კომპაქტდისკი.
24. დილის საარი (ქალაქური) – Soinari. Folk Music from Georgia Today. 1992 . კომპაქტდისკი.
25. გაზაფხული (ქალაქური) – ანჩისხატის ტაძრის გუნდი. ფოლკლორული ჯგუფი „ძველი კილოები“ (1999-2000 წლების საკონცერტო ჩანაწერი). კომპაქტდისკი.

სპეციალობა – სოლო აკადემიური სიმღერა

შემოქმედებითი ტურები:

1. სპეციალობა;

2. მუსიკის თეორია:

სოლფეჯიო – წერა (კარნახი, სმენითი ანალიზი), ზეპირი (ფურცლიდან კითხვა);

ტესტი მუსიკის ელემენტარულ თეორიაში (წერა);

პროფესიული მუსიკის 10 ნიმუშის გამოცნობა (წერა);

10 ხალხური სიმღერის გამოცნობა (წერა).

აბიტურიენტის ცოდნა თითოეულ ტურში ფასდება ასქულიანი (100) სისტემით. დადებითი შეფასება – 51 ქულიდან ზევით.

სპეციალობა

აბიტურიენტმა უნდა შეასრულოს:

სამი ვოკალური ნაწარმოები - 2 (ორი) არია და 1 (ერთი) რომანსი.

გამოცდა სოლო სიმღერაში ტარდება ერთ ეტაპად.

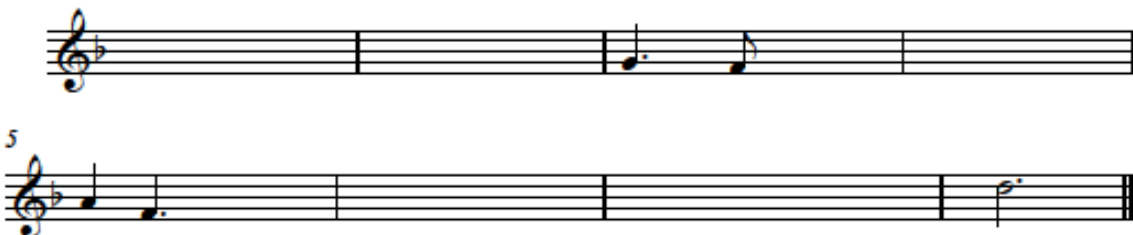
მუსიკის თეორია

სოლფეჯიო (წერა)

კარნახი:

აბიტურიენტმა უნდა ჩაწეროს ერთხმიანი კარნახი, რომელშიც გათვალისწინებული იქნება საშუალო რგოლში სოლფეჯიოს პროგრამის მოთხოვნები. ჩაწერის დრო – 30 წთ.

საგამოცდო ფურცელზე მოცემული იქნება რამდენიმე ბგერა. ის ნიმუში:

სმენითი ანალიზი (წერა):

1. კილო – სამი სახის მაჟორი; სამი სახის მინორი; დიატონური კილოები (მიქსოლიდიური, ლიდიური, ფრიგიული, დორიული); მაჟორული და მინორული პენტატონიკა.
2. ინტერვალი – მარტივი, ყველა სახის წმინდა, დიდი და პატარა; გადიდებული და შემცირებული (+4; -5; -4; +5; +2; -7; -3; +6) – გადაწყვეტით.
3. აკორდი – სამხმოვანება ოთხი სახის. სექსტაკორდი და კვარტსექსტაკორდი – მაჟორული და მინორული; სეპტაკორდი – მცირე მაჟორული – შებრუნებებით; მცირე მინორული, მცირე შემცირებული, შემცირებული ძირითადი სახით.

საბამოცლო ბილეთის ნიმუში წერით სმენით ანალიზში:

1. კილო: 1) ჰარმონიული მინორი, 2) ბუნებრივი მაჟორი, 3) მელოდიური მინორი, 4) მიქსოლიდიური კილო, 5) მინორული პენტატონიკა. (იკვრება 2-ჯერ)
2. ინტერვალი: 1) დ2, 2) წმ5, 3) -3, 4) პ6, 5) +2. (იკვრება 2-ჯერ)
3. აკორდი: 1) მცირე მაჟ. 7, 2) მინ. 53, 3) შემც. 7, 4) გადიდებული 53, 5) მინ. 6. (იკვრება 2-ჯერ)

სოლფეჯირება

ერთხმიანი ნიმუშის ფურცლიდან კითხვა

ტესტი მუსიკის ელემენტარულ თეორიაში

ტესტი შეიცავს 10 საკითხს მუსიკის ელემენტარული თეორიის კურსიდან (სამუშაო დრო – 2 ასტრონომიული საათი).

თემატიკა მუსიკის ელემენტარული თეორიის კურსიდან:

1. ბგერა და მისი თვისებები.
2. ბგერათრივი.
3. სანოტო დამწერლობა
4. მეტრი, რიტმი.
5. ინტერვალები.
6. აკორდები.
7. კილო. ტონალობა.
8. ქრომატიზმი.
9. ტრანსპოზიცია.
10. ტემპი. აგოგიკა. დინამიკა.
11. მელიზმები.
12. მელოდია.

პროფესიული მუსიკის ნიმუშები

მოსმენის შედეგად უნდა განისაზღვროს:

1. კომპოზიტორი;
2. ნაწარმოების დასახელება (ტონალობის მითითებით);
3. ფრაგმენტი (ნაწილის, სათაურის, მოქმედების, სურათის, ნომრის მითითებით).

საზღვარგარეთის ქვეყნების მუსიკალური ლიტერატურა

- ი. ს. ბახი – პრელუდია და ფუგა №1, დო მაჟორი „კარგად ტემპერირებული კლავირის“ I ტომიდან.
- ქ. ვ. გლუკი – ოპ. „ორფეუსი და ევრიდიკე“: ფლეიტის სოლო II მოქმედების II სურათიდან, ორფეუსის არია III მოქმედებიდან.
- ი. ჰაიდნი – სიმფონია №103, მი ბემოლ მაჟორი, „ლიტავრების ტრემოლოთი“.
- ვ. ა. მოცარტი – სიმფონია №40, სოლ მინორი. ოპ. „ფიგაროს ქორწინება“: უვერტიურა, ფიგაროს კავატინა და არია I მოქმედებიდან, ქერუბინოს არიები I და II მოქმედებიდან. ოპ. „დონ ჯოვანი“: უვერტიურა, I მოქმედებიდან ლეპორელოს არია „სიით“, დონ ჯოვანის არია „შამპანურით“, დონ ჯოვანისა და ცერლინას დუეტინო, ცერლინას არია; II მოქმედებიდან დონ-ჯოვანის სერენადა. ოპ. „ჯადოსნური ფლეიტა“: პაპაგენოს სიმღერა I მოქმედებიდან, ღამის დედოფლის არია, პამინას არია II მოქმედების IV სურათიდან.
- ლ. ვან ბეთჰოვენი – საფორტეპიანო სონატა № 8, დო მინორი; სიმფონია №5, დო მინორი.
- ფ. შუბერტი – სიმღერები: „მარგარიტა ჯარასთან“, „კალმახი“, „ბარკაროლა“, „ორეული“; ვოკალური ბალადა „ტყის მეფე“; ვოკალური ციკლი „მშვენიერი მეწისქვილე ქალი“: №1 „გზაში“, №2 „საით“, №19 „მეწის-ქვილე და წყარო“.
- კ. მ. ვებერი – ოპ. „თავისუფალი მსროლელი“: I მოქმედებიდან კასპანის სიმღერა, II მოქმედებიდან ანჰენის არიეტა, აგატას არია.
- ჯ. როსინი – ოპ. „სევილიელი დალაქი“: უვერტიურა, I მოქმედების: I სურათიდან აღმავივას კავატინა, ფიგაროს კავატინა, II სურათიდან როზინას კავატინა, ბაზილიოს არია.
- რ. შუმანი – ვოკალური ციკლი „პოეტის სიყვარული“. №1 „მაისის თბილ დღეებში“, №7 „მე არ ვჯავრობ“, №9 „ვიოლინოს ხმა მატკობს“, №13 „სიზმარში მე მწარედ ვტიროდი“.
- ფ. შოპენი – ეტიუდი ოპ. 10, №12, დო მინორი.
- რ. ვაგნერი – ოპ. „ტანჰოიზერის“ უვერტიურა; ოპ. „ლოენგრინი“: III მოქმედებიდან საქორწილო მარში, ლოენგრინის „მოთხრობა“ და „გედთან გამოთხოვება“.
- ქ. ბიზე – ოპ. „კარმენი“: საორკესტრო შესავალი, I მოქმედებიდან: კარმენის „ჰაბანერა“, „სეგიდილია“, სიმღერა და მელოდრამა; II მოქმედებიდან ბოშური სიმღერა, ესკამილიოს კუპლეტები, კვინტეტი, ხოზეს არია „ყვავილით“; III მოქმედებიდან: „მარჩიელობის“ სცენა; IV მოქმედებიდან: ფინალური სცენა.

- ჟ. ვერდი – ოპ. „რიგოლეტო“: შესავალი, I მოქმედების I სურათიდან ჰერცოგის ბალადა, II სურათიდან ჯილდას არია; II მოქმედებიდან ჰერცოგის არია, რიგოლეტოს სცენა და არია, III მოქმედებიდან ჰერცოგის სიმღერა, კვარტეტი; ოპ. „ტრავიატა“: შესავალი, I მოქმედებიდან: სუფრული სიმღერა და ვალსი, ვიოლეტასა და ალფრედის დუეტი, ვიოლეტას სცენა და არია; II მოქმედებიდან: ალფრედის არია, ჟერმონის არია; III მოქმედებიდან: ვიოლეტას სცენა და არია. ოპ. „აიდა“: შესავალი, I მოქმედების I სურათიდან რადამესის რომანსი, აიდას სცენა; II მოქმედების ფინალის I გუნდი („გლორია“) და მარ-ში; III მოქმედებიდან: აიდას რომანსი; აიდასა და რადამესის დუეტი IV მოქმედებიდან.
- მ. რაველი – საორკესტრო პიესა „ბოლერო“.
- ჟ. პუჩინი – ოპ. „ბოჰემა“: მიმისა და რუდოლფის არიები I მოქმედებიდან; მიუხეცას ვალსი II მოქმედებიდან.
- მ. ი. გლინკა – რომანსები: „მახსოვს მშვენიერი წამი“, „ნუ მღერ, ლამაზო“, „ექვი“.
- მ. პ. მუსორგსკი – ოპ. „ბორის გოდუნოვი“: ბორისის მონოლოგები პროლოგიდან (II სურათი) და II მოქმედებიდან. ღვთის გლახის სიმღერა IV მოქმედებიდან (III სურათი).
- ნ. ა. რიმსკი-კორსაკოვი – სიმფონიური სიუიტა „შეპრეზადა“ (I ნაწილი).
- პ. ი. ჩაიკოვსკი – ოპ. „ევგენი ონეგინი“: საორკესტრო შესავალი, I მოქმედებიდან ტატიანას წერილის სცენა (II სურათი), ონეგინის არია (III სურათი); ლენსკის არია II მოქმედების V სურათიდან; ოპ. „პიკის ქალი“: შესავალი, გერმანის არიოზოები I მოქმედების I და II სურათებიდან, გრაფინიას სიმღერა II მოქმედებიდან (IV სურათი), ლიზას არია III მოქმედებიდან (VI სურათი).
- ს. ვ. რახმანინოვი – საფორტეპიანო კონცერტი №2, დო მინორი; რომანსები „გაზაფხულის ნაკადულები“, „იასამანი“.
- ს. ს. პროკოფიევი – ბალეტი „რომეო და ჯულიეტა“: I მოქმედების II სურათიდან, „რაინდების ცეკვა“.
- დ. დ. შოსტაკოვიჩი – სიმფონია №7 (I ნაწილი), დო მაჟორი, „ლენინგრადული“.

ქართული მუსიკალური ლიტერატურა

- მ. ბალანჩივაძე – ოპ. „დარეჯან ცბიერი“: გოჩას და მეფე გიორგის არიები IV მოქმედებიდან. რომანსი „ოდესაც გიცქერ“.
- დ. არაყიშვილი – რომანსები: „ვარსკვლავიანსა ღამეს“, „მე შენ გელი“, „ივერიის მთებზე“, „შემოდამდება“; ოპ. „თქმულება შოთა რუსთაველზე“: აბდულ-არაბის არიოზო და დუეტი გულჩინასთან III მოქმედებიდან.
- ზ. ფალიაშვილი – ოპ. „აბესალომ და ეთერი“: შესავალი, I მოქმედებიდან: მონადირეთა გუნდი, ეთერის არია, აბესალომის არიოზო, მურმანის არია; II მოქმედებიდან: გუნდი „აბიო მეფე“, მარიხის კანცონეტა; III მოქმედებიდან: აბესალომის სცენა და არიოზო; IV მოქმედებიდან: აბესალომის და მურმანის დუეტები, ანსამბლი „წამწამსა და წამწამს შუა“. ოპ. „დაისი“: შესავალი, I მოქმედებიდან: შაირები, მალხაზის არია; II მოქმედებიდან: ცანგალას სიმღერა, კიაზოს

სიმღერა, კიაზოს არია, მაროს რეჩიტატივი და არია, კიაზოს მიმართვა ხალხისადმი; III მოქმედებიდან: მალხაზის არიოზო, მაროს ტირილი.

- ბ. სულხანიშვილი – საგუნდო სიმღერები: „გუთნური“, „ღმერთო, ღმერთო“.
- გ. დოლიძე – ოპ. „ქეთო და კოტე“: I მოქმედებიდან: ლევანის არია, კოტეს პირველი არია; II მოქმედებიდან: მაკარის არია, ქეთოს არია, კოტეს რომანსი; III მოქმედებიდან: ქეთოს და კოტეს დუეტი.
- ა. ბალანჩივაძე – საფორტეპიანო კონცერტი № 3, ლა მინორი.
- ა. მაჭავარიანი – სავიოლინო კონცერტი რე მინორი. რომანსი „ცისა ვერს“.
- ო. თაქთაქიშვილი – ოპერა „მინდია“: მინდიას არიები I და III მოქმედებიდან; II მოქმედებიდან: მზიას არია, ჩაღხიას სცენა და ბალადა.
- ს. ცინცაძე – კვარტეტი № 4, ფა მაჟორი (I ნაწილი).
- გ. ყანჩელი – სიმფონია № 3.
- რ. ლალიძე – ოპ. „ლელა“: ლელას არია I მოქმედებიდან.

ქართული ხალხური სიმღერები

განისაზღვროს სიმღერის სახელწოდება და კუთხე

- 1. ნანა (ხევსურული) – *მზეთამზე. ქართველ ქალთა ტრადიციული სიმღერები*. II, 2000. კომპაქტდისკი.
- 2. ჯვარი წინასა (ფშაური) – *Mtiebi. 24 Years Have Passed Through Singing*. 2004. კომპაქტდისკი.
- 3. დალა (თუშური) – *Mtiebi. 24 Years Have Passed Through Singing*. 2000. კომპაქტდისკი.
- 4. დიდება (მოხეური) – *მთიები*. 1996. კომპაქტდისკი.
- 5. ღომისური (მთიულური) – *მთიები*. 1996. კომპაქტდისკი.
- 6. მრავალჯამიერი (ქართლ-კახური) – *თელაველები. თელავის გუნდი 1939-1970. ქართული ხალხური სიმღერები*. კომპაქტდისკი.
- 7. ურმული (ქართლ-კახური) – *სანდრო კავსაძე. ქართული ხალხური სიმღერის ოსტატები. უნიკალური ფონოჩანაწერები*. 2007. კომპაქტდისკი.
- 8. ჭონა (ქართლ-კახური) – *ანზორ კავსაძე. ქართული ხალხური სიმღერის ოსტატები. უნიკალური ჩანაწერები*. 2007. კომპაქტდისკი.
- 9. ოქრომჭედელი (მესხური) – *მზევ, შინ შემოდით! ქართული ხალხური საბავშვო მუსიკა*. თბ., 2004. II კომპაქტდისკი.
- 10. მირანგულა (სვანური) – *სოფელ ლატალის (მესტიის რ-ნი) სიმღერისა და ცეკვის ანსამბლი*. 1980. გრამფირფიტა.
- 11. ყანსავ ყიფიანე (სვანური) – *ფოლკლორული ანსამბლი ლატალი*. 2010. კომპაქტდისკი.
- 12. ზრუნი (რაჭული) – *მზეთამზე. ქართველ ქალთა ტრადიციული სიმღერები*. I, 1996. კომპაქტდისკი.

13. დალიე (რაჭული) – ასი ქართული ხალხური სიმღერა. მღერის ანსამბლი „რუსთავი“. 1989. III გრამფირფიტა.
14. ლაჭები და ოფიტარა (ლეჩხუმური) – ქართული ხალხური მუსიკალური შემოქმედება. სახელმძღვანელო კონსერვატორიის საშემსრულებლო ფაკულტეტის სტუდენტთათვის, ორი კომპაქტდისკით. თბ., 2005. I კომპაქტდისკი.
15. ხერტლის ნადური (აჭარული) – მზეთამზე. ქართველ ქალთა ტრადიციული სიმღერები. I, 1996. კომპაქტდისკი.
16. თისა (აჭარული) – ლაშარი. ქართული ხალხური სიმღერები. I, 2004. კომპაქტდისკი.
17. ჩარი-რამბ (იმერული) – სანავარდო. სამტრედიის რაიონის ხანდაზმულთა ფოლკლორული ანსამბლი. 1988. გრამფირფიტა.
18. იმერული მხედრული – გეორგია. III, 1996. კომპაქტდისკი.
19. ოღოია (მეგრული) – ჰარირა. მეგრული სიმღერები. 2003. კომპაქტდისკი.
20. ჭიჭე ტურა (მეგრული) – შევისწავლოთ ქართული ხალხური სიმღერები. მეგრული სიმღერები. I კომპაქტდისკი.
21. ბატონებო (გურული) – არტემ ერქომაიშვილი. ქართული ხალხური სიმღერის ოსტატები. უნიკალური ფონოჩანაწერები. 2007. კომპაქტდისკი.
22. ხასანბეგურა (გურული) – ხასანბეგურა. ერთი შედეგური. კომპაქტდისკი.
23. ჰაა, ნანი (ლაზური) – მზეთამზე. ქართველ ქალთა ტრადიციული სიმღერები. I, 1996. კომპაქტდისკი.
24. დიღის საარი (ქალაქური) – Soinari. Folk Music from Georgia Today. 1992 . კომპაქტდისკი.
25. გაზაფხული (ქალაქური) – ანჩისხატის ტაძრის გუნდი. ფოლკლორული ჯგუფი „ძველი კილოები“ (1999-2000 წლების საკონცერტო ჩანაწერი). კომპაქტდისკი.

სპეციალობა – აკადემიური გუნდის დირიჟორობა

შემოქმედებითი ტურები:

1. სპეციალობა;

2. მუსიკის თეორია:

- სოლფეჯიო – წერა (კარნახი, სმენითი ანალიზი);
- ტესტი მუსიკის თეორიის დისციპლინებში (წერა);
- პროფესიული მუსიკის 10 ნიმუშის გამოცნობა (წერა);
- ხალხური სიმღერების მღერა.

აბიტურიენტის ცოდნა თითოეულ ტურში ფასდება ასქულიანი (100) სისტემით. დადებითი შეფასება – 51 ქულიდან ზევით.

სპეციალობა

დირიჟორობა ორი როიალის თანხლებით

აბიტურიენტმა გამოცდაზე უნდა შეასრულოს 3 ნაწარმოები. მათ შორის: ორი – თანხლების გარეშე, ერთი – თანხლებით. აქედან ერთ-ერთი – ქართველი კომპოზიტორის ნაწარმოები.

აბიტურიენტს მოეთხოვება:

1. საგამოცდო პროგრამის დირიჟორობა ზეპირად;
2. თანხლების გარეშე საგუნდო ნაწარმოებების:
 - ა) პარტიტურის დაკვრა ფორტეპიანოზე – ზეპირად;
 - ბ) საგუნდო პარტიების სიმღერა (ხმიდან ხმაზე გადასვლით) – ზეპირად;
3. ერთი ვოკალური ნაწარმოების (რომანსი ან სიმღერა) შესრულება სიმღერით – ზეპირად;
4. გასაუბრება საგამოცდო პროგრამის ირგვლივ;
5. ფორტეპიანო – აბიტურიენტმა უნდა შეასრულოს ერთ-ერთი:
 - ი.ს. ბახის პრელუდია და ფუგა „კარგად ტემპერირებული კლავირი“-დან;
 - ი.ს. ბახის სამხმიანი ინვენცია;
 - კლასიკური სონატის პირველი ნაწილი (სონატური ფორმა).

მუსიკის თეორია

სოლფეჯიო (წერა)

კარნახი:

აბიტურიენტმა უნდა ჩაწეროს სამხმიანი კარნახი, რომელშიც გათვალისწინებული იქნება საშუალო რგოლში სოლფეჯიოს კურსის პროგრამის მოთხოვნები. ჩაწერის დრო – 30 წთ.

სმენითი ანალიზი წერით:

1. კილო. სამი სახის მაჟორი; სამი სახის მინორი; ორმაგად ჰარმონიული მაჟორი და მინორი; მაჟორული და მინორული პენტატონიკა; დიატონური კილოები (მიქსოლიდიური, ლიდიური, ფრიგიული, დორიული).
2. ინტერვალი. მარტივი და შედგენილი. ყველა წმინდა, დიდი და პატარა; გადიდებული და შემცირებული (+4; -5; -4; +5; +2; -7; -3; +6) – გადაწყვეტით.
3. აკორდი მჭიდრო და ფართე განლაგებით. სამხმოვანება: მაჟორული, მინორული და შემცირებული შებრუნებებით, გადიდებული მხოლოდ ძირითადი სახის. სეპტაკორდი: მცირე მაჟორული, მცირე მინორული, მცირე შემცირებული, შებრუნებებით; შემცირებული, მცირე მაჟორული სეპტაკორდი სექსტით (მაჟორ-ში). ნონაკორდი – დიდი და პატარა. აკორდები იკვრება გადაწყვეტის გარეშე.
4. ერთტონალური აკორდული თანმიმდევრობა. (შედგენილი), რომელშიც შევა ჰარმონიის კურსის პროგრამით გათვალისწინებული მოთხოვნები.
5. მოდულირებული პერიოდი ტონალური გეგმის განსაზღვრით. (მაგალითი მხატვრული ლიტერატურიდან ან შედგენილი. ტონალობათა I ხარისხის ნათესაობა).

საბამოცდო ბილეთის ნიმუში წერით სმენით ანალიზში:

1. კილო: 1) მაჟორული პენტატონიკა, 2) ფრიგიული კილო, 3) მელოდიური მაჟორი, 4) ორმაგად ჰარმონიული მინორი, 5) ლიდიური კილო. (იკვრება 2-ჯერ)
 2. ინტერვალი: 1) პ.6, 2) -3, 3) წმ.5 (შ), 4) პ.2, 5) დ.7 (შ). (იკვრება 2-ჯერ)
 3. აკორდი: 1) მც. მინ. 2, 2) მაჟ. 64 (ფ), 3) შემც. 6, 4) მც. შემც. 7 (ფ), 5) მც. მაჟ. 43 (ფ). (იკვრება 2-ჯერ)
 4. აკორდული თანმიმდევრობა: (იკვრება 3-ჯერ)
- $$I \ V_3^4 \ I_6 \ VII_7 \ V_6^5 \ \left| \ I \ I \ II_3^4 \ IV_6^{-7} \right| \ K_4^6 \ K_4^6 \ V_7 \ V_7^{-5} \ \left| \ I \ II_2 \ I \ \right|$$
5. მოდულირებული პერიოდი: ბეთჰოვენი. საფორტეპინო სონატა №10, თხზ. 14 №2 II ნაწილი, პირველი პერიოდი. (იკვრება 3-ჯერ)

ტექსტი მუსიკის თეორიის დისციპლინაში

ტექსტი შეიცავს: ა) მელოდიის ჰარმონიზაციას (8 – 10 ტტ), ბ) ჰარმონიულ ანალიზს. (მუშაობის დრო – 2 ასტრონომიული საათი).

მოდულები ჰარმონიულ ანალიზში

საანალიზოდ აბიტურიენტს ეძლევა ერთი მაგალითი მხატვრული ლიტერატურიდან, დაწერილი პერიოდის, მარტივი ორ- ან სამნაწილიანი, რთული სამნაწილიანი, ვარიაციული, რონდოს, რონდო-სონატის ან სონატური ფორმით. ანალიზის პროცესში აბიტურიენტმა უნდა განსაზღვროს ფორმა, ტონალური გეგმა, მოდულაციის სახეები და ხერხები, კადანსები, ფაქტურა, აკორდიკა, ჰარმონიული საქცევები და განათლების საშუალო რგოლის ჰარმონიის სასწავლო კურსის პროგრამით გათვალისწინებული სხვა მოვლენები.

პროფესიული მუსიკის ნიმუშები

მოსმენის შედეგად უნდა განისაზღვროს:

1. კომპოზიტორი;
2. ნაწარმოების დასახელება (ტონალობის მითითებით);
3. ფრაგმენტი (ნაწილის, სათაურის, მოქმედების, სურათის, ნომრის მითითებით).

საზღვარგარეთის ქვეყნების მუსიკალური ლიტერატურა

- ი. ს. ბახი – მესა სი მინორი I ნაწილი – №1 „Kyrie eleison“, III ნაწილი – №15 „Et incarnatus“, №16 „Crucifixus“, №17 „Et ressurexit“.
- ქ. ვ. გლუკი – ოპ. „ორფევსი და ევრიდიკე“ – I მოქმედებიდან მწყემსების პირველი გუნდი, ფლეიტის სოლო II მოქმედების II სურათიდან, ორფევსის არია III მოქმედებიდან.
- ი. ჰაიდნი – სიმფონია №103, მი ბემოლ მაჟორი, „ლიტაერების ტრემოლოთი“; ორატორია „წელიწადის დრონი“: მიწათმოქმედთა გუნდი, I ნაწილი.
- გ. ა. მოცარტი – სიმფონია №40, სოლ მინორი.
„რეკვიემი“, რე მინორი: №1 „Requem - Kyrie“, №2 „Dies irae“, №7 „Lacrimosa“; ოპ. „ფიგაროს ქორწინება“: უვერტიურა, ფიგაროს კავატინა და არია I მოქმედებიდან; ოპ. „დონ ჯოვანი“: I მოქმედებიდან ლეპორელოს არია „სიით“, დონ ჯოვანის არია „შამპანურით“, დონ ჯოვანისა და ცერლინას დუეტინო.
- ლ. ვან ბეთჰოვენი – სიმფონია: №5, დო მინორი; სიმფონია №9, რე მინორი (ფინალი).
- ფ. შუბერტი – ვოკალური ბალადა „ტყის მეფე“; სიმფონია №8, სი მინორი, „დაუმთავრებელი“.
- კ. მ. ვებერი – ოპ. „თავისუფალი მსროლელი“: უვერტიურა, მონადირეთა გუნდი III მოქმედებიდან.
- ჯ. როსინი – ოპ. „სევილიელი დალაქი“: უვერტიურა, I მოქმედების: I სურათიდან ფიგაროს კავატინა, II სურათიდან ბაზილიოს არია.
- ფ. მენდელსონი – უვერტიურა „ზაფხულის ღამის სიზმარი“.

- ფ. შოპენი – სონატა №2, სი ბემოლ მინორი.
- ჰ. ბერლიოზი – „ფანტასტიკური სიმფონია“
- ფ. ლისტის – სიმფონიური პოემა №3 „პრელუდები“.
- რ. ვაგნერი – ოპ. „ტანჰოიზერის“ უვერტიურა; ოპ. „ლოენგრინი“: ფორშპილი, III მოქმედებიდან საქორწილო მარში.
- ი. ბრამსი – სიმფონია №4, მი მინორი (I ნაწილი).
- ქ. ბიზე – ოპ. „კარმენი“: საორკესტრო შესავალი, საგუნდო ეპიზოდები I მოქმედებიდან, კარმენის „ჰაბანერა“, „სევიდილია“; III და IV მოქმედებების საორკესტრო შესავლები; II მოქმედებიდან ხოხეს არია „ყვავილით“, ტორედორის კუპლეტები.
- ჯ. ვერდი – ოპ. „რიგოლეტო“: I მოქმედების I სურათიდან ჰერცოგის ბაღადა, II სურათიდან ჯილდას არია, გუნდი „ჩუმად, ჩუმად“; II მოქმედებიდან რიგოლეტოს სცენა და არია, III მოქმედებიდან კვარტეტი, ჰერცოგის სიმღერა; ოპ. „ტრავიატა“: შესავალი, I მოქმედებიდან „სუფრული“, ვიოლეტას არია. ოპ. „აიდა“ – შესავალი, რადამესის რომანსი I მოქმედების I სურათიდან, პირველი გუნდი („გლორია“) II მოქმედების ფინალიდან, აიდას და რადამესის დუეტი IV მოქმედების II სურათიდან.
- ე. გრიგი – „პერ გიუნტი“, სიუიტა № 1 („დილა“, „ანიტრას ცეკვა“).
- ე. დებიუსი – „ნოქტიურნები“ („სირინოზები“).
- მ. რაველი – საორკესტრო პიესა „ბოლერო“.
- მ. ი. გლინკა – ოპ. „ივან სუსანინი“: გუნდი „დიდება“ IV მოქმედების ეპილოგიდან.
- მ. პ. მუსორგსკი – ოპ. „ბორის გოდუნოვი“: ბორისის მონოლოგი პროლოგიდან. საგუნდო ეპიზოდები პროლოგიდან და IV მოქმედების III სურათიდან (“Расходилась, разгулялась”).
- ა. პ. ბოროდინი – ოპ. „თავადი იგორი“: ყიფნაღთა სიმღერები და ცეკვები II მოქმედებიდან.
- ნ. ა. რიმსკი-კორსაკოვი – სიმფონიური სიუიტა „შეპრეზადა“ (I ნაწილი).
- პ. ი. ჩაიკოვსკი – სიმფონია № 4, ფა მინორი; ოპ. „ევგენი ონეგინი“: I მოქმედებიდან ტატიანას წერილის სცენა (II სურათი); ლენსკის არია II მოქმედებიდან (V სურათი).
- ს. გ. რახმანინოვი – საფორტეპიანო კონცერტი №2, დო მინორი.
- ს. ს. პროკოფიევი – ბალეტი „რომეო და ჟულიეტა“: I მოქმედების II სურათიდან „რაინდების ცეკვა“; კანტატა „ალექსანდრე ნეველი“: „აღსდექ, რუსო ხალხო“.
- დ. დ. შოსტაკოვიჩი – სიმფონია №7 (I ნაწილი), დო მაჟორი, „ლენინგრადული“.

ქართული მუსიკალური ლიტერატურა

- ზ. ფალიაშვილი – ოპ. „აბესალომ და ეთერი“: შესავალი, I მოქმედებიდან: მონადირეთა გუნდი, ეთერის არია, აბესალომის არიოზო; II მოქმედებიდან: გუნდი „აბიო მეფე“, მარიხის კანცონეტა; III მოქმედებიდან: აბესალომის სცენა და არიოზო, ფინალი; IV მოქმედებიდან: ქალთა გუნდი, აბესალომის და მურმანის დუეტები, ანსამბლი „წამ-“

წამსა და წამწამს შუა“, ფინალური ქორალი. ოპ. „დაისი“: შესავალი, I მოქმედებიდან: შაირები, მალხაზის არია; II მოქმედებიდან: ცანგალას სიმღერა, კიაზოს სიმღერა, კიაზოს მიმართვა ხალხისადმი, გუნდი „მტერი ბარში გადმოსულა“; III მოქმედებიდან: მალხაზის არიოზო, მაროს ტირილი.

- ბ. სულხანიშვილი – საგუნდო სიმღერები „სამშობლო ხევესურისა“, „გუთნური“, „მესტვირული“, „ღმერთო, ღმერთო“.
- გ. დოლიძე – ოპ. „ქეთო და კოტე“: I მოქმედებიდან: გუნდი, ლევანის არია, კოტეს პირველი არია; II მოქმედებიდან: მაკარის არია, სტუმრების შემოსვლა; III მოქმედებიდან: ქეთოს და კოტეს ფინალური დუეტი.
- შ. მშველიძე – სიმფონიური პოემა „ზვიადური“ (I-II ნაწილი).
- ა. ბაღანჩივაძე – სიმფონია № 1, სი მაჟორი.
- ა. მაჭავარიანი – სავიოლინო კონცერტი რე მინორი.
- ო. თაქთაქიშვილი – ორატორია „რუსთაველის ნაკვალევზე“. ოპერა „მინდია“: საორკესტრო და საგუნდო შესავალი, მინდიას არიები I და III მოქმედებიდან; II მოქმედებიდან: ჩალხიას ბალადა.
- ს. ცინცაძე – კვარტეტი №4, ფა მაჟორი (I ნაწ.).
- ს. ნასიძე – სიმფონია №5 „ფიროსმანი“.
- ა. კვერნაძე – საორკესტრო პიესა „ცეკვა-ფანტაზია“.
- რ. ლაღიძე: ოპ. „ლელა“ ლელას არია I მოქმედებიდან.

სიმღერები ქართულ მუსიკალურ ფოლკლორში

აბიტურიენტს მოეთხოვება 10 ხალხური სიმღერის ქვემოთ დასახელებული ვარიანტების ყველა ხმის მღერა:

ა. ანდრიაშვილი, ვ. მახარაძე. *ქართული ხალხური სიმღერები*. თბილისი: განათლება. 1971.

- 1. შინა ორგილ – გვ. 21-22.
- 2. მგზავრული – გვ. 26-27.
- 3. ბროლის ყელსა – გვ. 34-35.
- 4. აკა სი რექიშო – გვ. 39-40.
- 5. დალიე – გვ. 53.
- 6. საბოდიშო – გვ. 94-95.

ქართული ხალხური სიმღერა (რედაქტორ-შემდგენელი გრ. ჩხიკვაძე). ტომი I. თბილისი: საბჭოთა საქართველო. 1960.

- 1. ქართველო, ხელი ხმაღს იკარ – გვ. 201-202
- 2. თებრონე მიდის წყალზედა – გვ. 221-222
- 3. აღარ მწადია ცხვარშია – გვ. 223-224

Грузинские народные песни (Составители: О. Чиджавадзе и В. Цагарейшвили). Москва: Музыка. 1964.

- 1. ლაშქრად წასვლა – გვ. 66-67

საბაკალავრო საბანმანათლებლო პროგრამა „ჯაზის ხელოვნება“

შემოქმედებითი ტურები:

1. სპეციალობა;

2. მუსიკის თეორია:

სოლფეჯიო – წერა (კარნახი, სმენითი ანალიზი);

ტესტი ჯაზის თეორიაში – წერა;

ჯაზური მუსიკის ნიმუშების გამოცნობა – წერა.

აბიტურიენტის ცოდნა თითოეულ ტურში ფასდება ასქულიანი (100) სისტემით. დადებითი შეფასება – 51 ქულიდან ზევით.

სპეციალობა

1. აბიტურიენტმა უნდა შეასრულოს სამი სხვადასხვა სტილის (სვინგი, ბალადა, ჯაზ-ვალსი, სამბა) ჯაზური თემა და იმპროვიზაცია იგივე თემის ორ ქორუსზე;
2. აბიტურიენტმა ფურცლიდან უნდა წაიკითხოს მარტივი ჯაზური თემა (საკრავიერი – დაკვრით, ვოკალური – სიმღერით);
3. კოლოკვიუმი: აბიტურიენტმა ფორტეპიანოზე უნდა შეასრულოს III-IV კლასის სირთულის კლასიკური ან ჯაზური ნაწარმოები; გამონაკლისია პიანისტები, ვისაც მოეთხოვებათ VII კლასის სირთულის ნაწარმოების შესრულება.

მუსიკის თეორია

სოლფეჯიო (წერა)

კარნახი:

აბიტურიენტს მოეთხოვება II-III კლასის დონის რიტმულად მარტივი ერთხმიანი კარნახის ჩაწერა ბუნებრივ მაჟორსა და სამი სახის მინორში.

ჩაწერის დრო – 30 წუთი.

სმენითი ანალიზი წერით:

1. ბგერათრიგები და კილოები:

სამი სახის მაჟორი;

სამი სახის მინორი;

მაჟორული ბგერათრიგის კილოები: დორიული, ფრიგიული, ლიდიური, მიქსოლიდიური, ლოკრიული;

შემცირებული ბგერათრიგი;

მთელტონიანი ბგერათრიგი;

მაჟორული და მინორული პენტატონიკის ბგერათრიგები;

ბლუზის ბგერათრიგი.

2. ინტერვალები:

მარტივი დიატონური ინტერვალები: ♯1, დ2, პ2, დ3, პ3, ♯4, ♯5, დ6, პ6, დ7, პ7, ♯8 და ტრიტონი.

3. აკორდები:

ოთხი სახის სამხმოვანება (მაჟორული, გადიდებული, მინორული, შემცირებული);

ხუთი სახის სეპტაკორდი (მაჟორული, დომინანტური, მინორული, ნახევრად-შემცირებული, შემცირებული);

მაჟორული და მინორული სამხმოვანებები სექსტით;

სეპტაკორდი შეკავებით (sus სეპტაკორდი).

სოლფეჯიოში საბამოცლო მოთხოვნების ნიმუში

1. კარნახი

2. სმენითი ანალიზი

ბგერათრიკები და კილოები:

1. ჰარმონიული მაჟორი; 2. დორიული კილო; 3. შემცირებული ბგერათრიკი; 4. მელოდიური მინორი; 5. ბლუზის ბგერათრიკი (იკვრება 2-ჯერ).

ინტერვალები:

1. ♯5; 2. პ7; 3. დ6; 4. ტრიტონი; 5. დ7 (იკვრება 2-ჯერ).

აკორდები:

1. მინორული სეპტაკორდი; 2. მაჟორული სამხმოვანება სექსტით; 3. სეპტაკორდი შეკავებით (sus სეპტაკორდი); 4. შემცირებული სეპტაკორდი; 5. გადიდებული სამხმოვანება (იკვრება 2-ჯერ).

ტუსტი ჯაზის თეორიაში (წერა)

ტესტი შეიცავს 10 საკითხს ჯაზის თეორიიდან (სამუშაო დრო – 1,5 ასტრონომიული საათი).

I. ნახევარტონი და მთელი ტონი, ენჰარმონიული ბგერები

1. მოცემული ბგერიდან ააგეთ აღმავალი დიატონური ნახევარტონი და მთელი ტონი.
2. მოცემული ბგერიდან ააგეთ დაღმავალი დიატონური ნახევარტონი და მთელი ტონი.
3. ქრომატიულად აამაღლეთ და დაადაბლეთ მოცემული ბგერა ნახევარტონით.
4. ქრომატიულად აამაღლეთ და დაადაბლეთ მოცემული ბგერა მთელი ტონით.
5. მოცემული ბგერისთვის დაწერეთ ორი ენჰარმონიულად ტოლი ბგერა.

II. ვიოლინოს და ბანის გასაღები, ბგერათა ასოებრივი აღნიშვნა

6. მოცემული სამი სხვადასხვა ოქტავის ბგერა ვიოლინოს გასაღებში აღნიშნეთ ასოებრივად ჯაზის თეორიის მიხედვით.
7. დაწერეთ სამი ბგერა მითითებულ ოქტავეებში ვიოლინოს გასაღებში მათი ჯაზური ასოებრივი აღნიშვნის მიხედვით.
8. მოცემული სამი სხვადასხვა ოქტავის ბგერა ბანის გასაღებში აღნიშნეთ ასოებრივად ჯაზის თეორიის მიხედვით.
9. დაწერეთ სამი ბგერა მითითებულ ოქტავეებში ბანის გასაღებში მათი ჯაზური ასოებრივი აღნიშვნის მიხედვით.
10. ვიოლინოს გასაღებში მოცემული მელოდია გადაიტანეთ ბანის გასაღებში.
11. ბანის გასაღებში მოცემული მელოდია გადაიტანეთ ვიოლინოს გასაღებში.

III. მეტრო-რიტმი

12. დაწერეთ მარტივი ორწილადი ზომის აღნიშვნის სამი მაგალითი.
13. დაწერეთ მარტივი სამწილადი ზომის აღნიშვნის სამი მაგალითი.
14. დაწერეთ რთული ორწილადი ზომის აღნიშვნის სამი მაგალითი.
15. დაწერეთ რთული სამწილადი ზომის აღნიშვნის ოთხი მაგალითი.
16. დაწერეთ შერეული ზომის აღნიშვნის ოთხი მაგალითი.
17. მოცემულ სამ გრძლიობას წერტილით გაუკეთეთ განმარტება ლიგის საშუალებით.
18. დაწერეთ შიდაწილიანი, წილებს შორის და ტაქტებს შორის სინკოპის მაგალითები.
19. მოცემული ოთხი გრძლიობა წარმოადგინეთ ტრიოლის სახით.
20. მოცემული მელოდია დაყავით ტაქტებად 2/4-ზე და სწორად დააჯგუფდ.
21. მოცემული მელოდია დაყავით ტაქტებად 3/4-ზე და სწორად დააჯგუფდ.
22. მოცემული მელოდია დაყავით ტაქტებად 3/8-ზე და სწორად დააჯგუფდ.
23. მოცემული მელოდია დაყავით ტაქტებად 4/4-ზე და სწორად დააჯგუფდ.
24. მოცემული მელოდია დაყავით ტაქტებად 6/8-ზე და სწორად დააჯგუფდ.
25. დაჯგუფების მიხედვით განსაზღვრეთ მოცემული მელოდიის ზომა (2/4, 3/4, 3/8, 4/4, 6/4, 6/8, 9/8, 12/8, 5/4, 7/4).
26. დაწერეთ მოცემული მელოდიის რიტმული ნახაზის შესრულების განმარტება სვინგში (გასვინგვა).

IV. ჯაზში გამოყენებული ინტერვალები

27. დაწერეთ ჯაზში გამოყენებული 17 მარტივი ინტერვალის აღნიშვნა ჯაზის თეორიის მიხედვით.
28. მოცემული ბგერიდან ააგეთ სამი ინტერვალი მათი ჯაზური აღნიშვნის მიხედვით.
29. ენჰარმონიულად შეცვალეთ მოცემული #2, #5, b7 დიატონური ინტერვალებით.
30. ენჰარმონიულად შეცვალეთ მოცემული b3, b6, 6 ქრომატიული ინტერვალებით.
31. ენჰარმონიულად შეცვალეთ მოცემული b5.
32. ენჰარმონიულად შეცვალეთ მოცემული #4.
33. განსაზღვრეთ მოცემული სამი ინტერვალის ტონობრივი სიდიდე.
34. მოცემული სამი ტონობრივი სიდიდეს მიხედვით ააგეთ შესაბამისი ინტერვალები.

V. აკორდები

35. მოცემული ბგერიდან ააგეთ ოთხი სახის სამხმოვანება: მაჟორული, გადიდებული, მინორული, შემცირებული.
36. მოცემული ჯაზური ასოებრივ-ციფრობრივი აღნიშვნის მიხედვით ააგეთ ოთხი სახის სამხმოვანება.
37. მოცემული ბგერიდან ააგეთ ხუთი სახის სექტაკორდი: მაჟორული, დომინანტური, მინორული, ნახევრადშემცირებული, შემცირებული.
38. მოცემული ჯაზური ასოებრივ-ციფრობრივი აღნიშვნის მიხედვით ააგეთ ხუთი სახის სექტაკორდი.
39. მოცემული ბგერიდან ააგეთ ალტერირებული სექტაკორდები (სულ 6): გადიდებული მაჟორული, მაჟორული დადაბლებული კვინტით, დომინანტური დადაბლებული კვინტით, დომინანტური ამადლებული კვინტით, მინორ-მაჟორული, ნახევრადშემცირებული ამადლებული სექტით.
40. მოცემული ჯაზური ასოებრივ-ციფრობრივი აღნიშვნის მიხედვით ააგეთ ალტერირებული სექტაკორდი (სულ 6).
41. მოცემული ბგერიდან ააგეთ მაჟორული და მინორული სამხმოვანებები სექსტით.
42. მოცემული ჯაზური ასოებრივ-ციფრობრივი აღნიშვნის მიხედვით ააგეთ მაჟორული და მინორული სამხმოვანებები სექსტით.
43. მოცემული ბგერიდან ააგეთ სექტაკორდი შეკავებით.
44. მოცემული ოთხი სახვადასხვა ჯგუფის აკორდის ჯაზური ასოებრივ-ციფრობრივი აღნიშვნის მიხედვით ააგეთ შესაბამისი აკორდები.

VI. ბგერათრიგები და კილოები

45. მოცემული ბგერიდან ააგეთ ბუნებრივი, ჰარმონიული და მელოდიური მაჟორის ბგერათრიგები.
46. მოცემული ბგერიდან ააგეთ ბუნებრივი, ჰარმონიული და მელოდიური მინორის ბგერათრიგები.
47. მოცემული ბგერიდან ააგეთ შემცირებული ბგერათრიგი.
48. მოცემული ბგერიდან ააგეთ მთელტონიანი ბგერათრიგი.
49. მოცემული ბგერიდან ააგეთ მაჟორული პენტატონიკის ბგერათრიგი.
50. მოცემული ბგერიდან ააგეთ მინორული პენტატონიკის ბგერათრიგი.
51. მოცემული ბგერიდან ააგეთ ბლუზის ბგერათრიგი.
52. ააგეთ მოცემული ბუნებრივი მაჟორის ბგერათრიგის კილოები: იონიური, დორიული, ფრიგიული, ლიდიური, მიქსოლიდიური, ეოლიური, ლოკრიული.

VII. აკორდები ტონალობაში

53. მითითებული ბუნებრივი მაჟორის ბგერათრიგში ააგეთ ყველა საფეხურის სექტაკორდი (სულ 7) თავისი ჯაზური საფეხურებრივი აღნიშვნით.

VIII. ტრანსპონირება

54. მოცემულ მელოდიას გაუკეთეთ ტრანსპონირება მოცემულ ინტერვალზე.

სარეკომენდაციო ლიტერატურა

- ვახროშვილი ბ. მუსიკის ელემენტარული თეორია. თბ., 1987.
- ოქელაშვილი მ. ჯაზის თეორიისა და პრაქტიკის სისტემური კურსი. თბ., 2011.

სასწავლო მასალა საკითხების მიხედვით

I

საკითხი 1–4

ვახროშვილი. I თავი, §7; წერიტი სავარჯიშოები №3-6;

საკითხი 5

ვახროშვილი. I თავი, §6; წერიტი სავარჯიშო №7;

II

საკითხი 6–11

ოქელაშვილი. შესავალი, §1, მაგ.1-3;

ვახროშვილი. I თავი, §4, II თავი, §10; წერიტი სავარჯიშოები №6-7;

III

საკითხი 12–26

ვახროშვილი. I თავი, §12, §16 მაგ.43, §22; III თავი, §18-20; წერიტი სავარჯიშოები №1-17, ზეპირი სავარჯიშოები, სავარჯიშოები ფორტეპიანოზე №1-14;

IV

საკითხი 27–34

ოქელაშვილი. შესავალი, §3 მაგ.1-2;

ვახროშვილი. IV თავი, §27-29; წერიტი სავარჯიშო №5;

V

საკითხი 35–44

ოქელაშვილი. I ნაწ. II თავი, §1, III თავი, §1-2, VIII თავი, §1 მაგ.1^ა, IX თავი, §1 მაგ.1, XI თავი, მაგ.1-3, 7^ა, 8;

VI

საკითხი 45–52

ოქელაშვილი. VI ნაწ. I თავი, §2 მაგ.1, §3^ა, §4 მაგ.4, §6 მაგ.7-8, §7 მაგ.9, §9 მაგ.13;

VII

საკითხი 53

ოქელაშვილი. VI ნაწ. II თავი, §12 მაგ.1;

VIII

საკითხი 54

ვახროშვილი. X თავი, §55; წერიტი სავარჯიშოები №1-5.

ჯაზური მუსიკის ნიმუშების გამოცნობა (წერა)

შესრულებული იქნება ათი სხვადასხვა სტილის ჯაზური თემა.

აბიტურიენტმა უნდა განსაზღვროს თემის დასახელება.

(ჯაზური მუსიკის ნიმუშების სრული ჩანაწერი ინახება კონსერვატორიის ფონოთეკაში)

საბაკალავრო საბანმანათლებლო პროგრამა „კომპოზიცია“

შემოქმედებითი ტურები:

1. კომპოზიცია;

2. მუსიკის თეორია:

- სოლფეჯიო წერა (კარნახი, სმენითი ანალიზი);
- ტესტი მუსიკის თეორიის დისციპლინებში (წერა);
- პროფესიული მუსიკის 10 ნიმუშის გამოცნობა (წერა);
- 10 ხალხური სიმღერის გამოცნობა (წერა);
- უცნობი საფორტეპიანო ნაწარმოების ფურცლიდან კითხვა.

აბიტურიენტის ცოდნა თითოეულ ტურში ფასდება ასქულიანი (100) სისტემით. დადებითი შეფასება – 51 ქულიდან ზევით.

კომპოზიცია

1. შეთხზული ნაწარმოებების წარდგენა:

- ა) ერთი საფორტეპიანო პიესა;
- ბ) მცირე ფორმის ერთი ინსტრუმენტული ანსამბლი (დეკეტიდან დაწყებული ნონეტის ჩათვლით);
- გ) ერთი ვოკალური ნაწარმოები (სიმღერა ან რომანსი)
- დ) ერთი მცირე ფორმის საგუნდო ნაწარმოები.

2. მოცემულ თემაზე ნაწარმოების შექმნა (სამუშაო დრო – 3 ასტრონომიული საათი).

მუსიკის თეორია

სოლფეჯიო (წერა)

კარნახი:

აბიტურიენტმა უნდა ჩაწეროს ორხმიანი კარნახი, რომელშიც გათვალისწინებული იქნება საშუალო რგოლში სოლფეჯიოს კურსის პროგრამის მოთხოვნები. ჩაწერის დრო – 30 წთ.

სმენითი ანალიზი (წერა):

1. კილო. სამი სახის მაჟორი; სამი სახის მინორი; ორმაგად ჰარმონიული მაჟორი და მინორი; მაჟორული და მინორული პენტატონიკა; დიატონური კილოები (მიქსოლიდიური, ლიდიური, ფრიგიული, დორიული).
2. ინტერვალი. მარტივი და შედგენილი. ყველა წმინდა, დიდი და პატარა; გადიდებული და შემცირებული (+4; -5; -4; +5; +2; -7; -3; +6) – გადაწყვეტით.
3. აკორდი. მჭიდრო და ფართე განლაგებით. სამხმოვანება: მაჟორული, მინორული და შემცირებული შებრუნებებით, გადიდებული მხოლოდ ძირითადი სახის.

სეპტაკორდი: მცირე მაჟორული, მცირე მინორული, მცირე შემცირებული, შებრუნებებით; შემცირებული, მცირე მაჟორული სექსტით (მაჟორში).

ნონაკორდი მაჟორული – დიდი და პატარა. აკორდები იკვრება გადაწყვეტის გარეშე.

4. ერთტონალური აკორდული თანმიმდევრობა (შედგენილი), რომელშიც შევა ჰარმონიის კურსის პროგრამით გათვალისწინებული მოთხოვნები.
5. მოდულირებული პერიოდი ტონალური გეგმის განსაზღვრით (ტონალობათა I ხარისხის ნათესაობა, მაგალითი მხატვრული ლიტერატურიდან ან შედგენილი).

საბამოცდო ბილეთის ნიმუში წერით სმენით ანალიზში:

1. კილო: 1) მაჟორული პენტატონიკა, 2) ფრიგიული კილო, 3) მელოდიური მაჟორი, 4) ორმაგად ჰარმონიული მინორი, 5) ლიდიური კილო. (იკვრება 2-ჯერ)
2. ინტერვალი: 1) პ.6, 2) -3, 3) წმ.5 (შ), 4) პ.2, 5) დ.7 (შ). (იკვრება 2-ჯერ)
3. აკორდი: 1) მც. მინ. 2, 2) მაჟ. 64 (ფ), 3) შემც. 6, 4) მც. შემც. 43 (ფ), 5) მც. მაჟ. 65 (ფ). (იკვრება 2-ჯერ)
4. აკორდული თანმიმდევრობა: (იკვრება 3-ჯერ)

$$I_6 \quad II_7^{-5} \quad I_6 \quad V_3^4 \quad \left| \quad I \quad VI \quad II_3^4 \quad IV_5^{-7} \right| \quad K_4^6 \quad K_4^6 \quad V_7^6 \quad V_7 \quad \left| \quad I \quad II_2 \quad I \right| \parallel$$
5. მოდულირებული პერიოდი: ბეთჰოვენი. საფორტეპინო სონატა №10, თხზ. 14 №2 II ნაწილი, პირველი პერიოდი. (იკვრება 3-ჯერ)

ტესტი მუსიკის თეორიის დისციპლინებში

ტესტი შეიცავს: ა) მელოდიის ჰარმონიზაციას (8 – 10 ტტ), ბ) ჰარმონიულ ანალიზს (მუშაობის დრო – 2 ასტრონომიული საათი).

მოთხოვნები ჰარმონიულ ანალიზში:

საანალიზოდ აბიტურიენტს ეძლევა ერთი მაგალითი მხატვრული ლიტერატურიდან, დაწერილი პერიოდის, მარტივი ორ- ან სამნაწილიანი, რთული სამნაწილიანი, ვარიაციული, რონდოს, რონდო-სონატის ან სონატური ფორმით. ანალიზის პროცესში აბიტურიენტმა უნდა განსაზღვროს ფორმა, ტონალური გეგმა, მოდულაციის სახეები და ხერხები, კადანსები, ფაქტურა, აკორდიკა, ჰარმონიული საქცევები და განათლების საშუალო რგოლის ჰარმონიის სასწავლო კურსის პროგრამით გათვალისწინებული სხვა მოვლენები.

პროფესიული მუსიკის ნიმუშები

მოსმენის შედეგად განისაზღვროს:

1. კომპოზიტორი;
2. ნაწარმოების დასახელება (ტონალობის მითითებით);
3. ფრაგმენტი (ნაწილის, სათაურის, მოქმედების, სურათის, ნომრის მითითებით).

საზღვარგარეთის ქვეყნების მუსიკალური ლიტერატურა

- ი. ს. ბახი – საორგანო ტოკატა და ფუგა რე მინორი; „კარგად ტემპერირებული კლავირის“ I ტომის პრელუდიები და ფუგები: №1 დო მაჟორი, №2 დო მინორი; მესა სი მინორი №1 „Kyrie eleison“, №15 „Et incarnatus“, №16 „Crucifixus“.
- ქ. ვ. გლუკი – ოპ. „ორფეუსი და ევრიდიკე“ – გუნდი I მოქმედებიდან; სცენა ფურიებთან, ფლეიტის სოლო II მოქმედებიდან, ორფეუსის არია III მოქმედებიდან.
- ი. ჰაიდნი – სიმფონია №103, მი ბემოლ მაჟორი, „ლიტავრების ტრემოლოთი“.
- ვ. ა. მოცარტი – სიმფონია №40, სოლ მინორი; ოპ. „ფიგაროს ქორწინება“: უვერტიურა, ფიგაროს კავატინა და არია I მოქმედებიდან, ქერუბინოს არია I მოქმედებიდან; ოპ. „დონ ჯოვანი“: უვერტიურა, I მოქმედებიდან: ლეპორელოს არია „სიით“, დონ ჯოვანის არია „შამპანურით“, დონ ჯოვანისა და ცერლინას დუეტინო.
- ლ. ვან ბეთჰოვენი – საფორტეპიანო სონატები №8; სიმფონია №5, დო მინორი.
- ფ. შუბერტი – ვოკალური ბალადა „ტყის მეფე“; ციკლი „მშენიერი მეწისქვილე ქალი“: სიმღერები – №1 „გზაში“, №2 „საით“, №19 „მეწისქვილე და წყარო“; სიმფონია № 8, სი მინორი, „დაუმთავრებელი“.
- კ. მ. ვებერი – ოპ. „თავისუფალი მსროლელი“: უვერტიურა, კასპარის სიმღერა, აგატას არია II მოქმედებიდან.
- ჯ. როსინი – ოპ. „სვეილიელი დალაქი“: უვერტიურა, I მოქმედების I სურათიდან: აღმავივას კავატინა, ფიგაროს კავატინა, II სურათიდან როზინას კავატინა, ბაზილიოს არია.
- ფ. მენდელსონი – უვერტიურა „ზაფხულის დამის სიზმარი“; სავიოლინო კონცერტი, მი მინორი.
- რ. შუმანი – საფორტეპიანო ციკლი „კარნავალი“, თხზ. 9.
- ფ. შოპენი – ბალადა №1, სოლ მინორი, სონატა №2, სი ბემოლ მინორი.
- ჰ. ბერლიოზი – „ფანტასტიკური სიმფონია“, თხზ. 14.
- ფ. ლისტის – სიმფონიური პოემა №3 „პრელუდები“, სონატა სი მინორი; რაფსოდია №2, დო დიეზ მინორი.
- რ. ვაგნერი – ოპ. „ტანჰოიზერის“ უვერტიურა; ოპ. „ლოენგრინი“: ფორშპილი; ლოენგრინის გამოთხოვება გედთან, საქორწილო მარში (III მოქმ.).
- ი. ბრამსი – სიმფონია №4 მი მინორი.
- ქ. ბიზე – ოპ. „კარმენი“: საორკესტრო შესავალი, I მოქმედებიდან: კარმენის „ჰაბანერა“, „სევილილია“; II მოქმედებიდან ბოშური სიმღერა, ხოზეს არია „ყვავილით“, კვინტეტი, III აქტის საორკესტრო შესავალი, მარჩიელობის სცენა.

- ჟ. ვერდი – ოპ. „რიგოლეტო“: შესავალი, I მოქმედება: ჰერცოგის ბაღადა I სურათიდან, ჯილდას არია II სურათიდან; რიგოლეტოს სცენა და არია II მოქმედებიდან; კვარტეტი, ჰერცოგის სიმღერა III მოქმედებიდან; ოპ. „ტრავიატა“: შესავალი; I მოქმედებიდან: „სუფრული“, ვიოლეტას არია. ოპ. „აიდა“ – შესავალი; I მოქმედებიდან: რადამესის რომანსი, აიდას სცენა, II მოქმედების ფინალის პირველი გუნდი და მარში, აიდას და რადამესის დუეტი IV მოქმედებიდან.
- ე. გრიგი – „პერ-გიუნტი“, სიუიტა № 1.
- ა. დგორჟაკი – სიმფონია №5, „ახალი სამყაროდან“, მი მინორი.
- კ. დებიუსი – სიმფონიური სიუიტა „ნოქტიურნები“.
- მ. რაველი – საორკესტრო პიესა „ბოლერო“.
- გ. მაღერი – სიმფონია №1, რე მაჟორი, „ტიტანი“.
- მ. პ. მუსორგსკი – ოპ. „ბორის გოდუნოვი“: შესავალი, ბორისის მონოლოგები პროლოგის II სურათიდან და II მოქმედებიდან; საფორტეპიანო სიუიტა „სურათები გამოფენიდან“.
- ა. პ. ბოროდინი – ოპ. „თავადი იგორი“: იგორის არია, ყიფჩაღთა სიმღერები და ცეკვები II მოქმედებიდან.
- ნ. ა. რიმსკი-კორსაკოვი – სიმფონიური სიუიტა „შეპრეზადა“.
- პ. ი. ჩაიკოვსკი – სიმფონია №4, ფა მინორი; ოპ. „ევგენი ონეგინი“: საორკესტრო შესავალი, I მოქმედებიდან ტატიანას წერილის სცენა (II სურათი), ლენსკის არია II მოქმედებიდან (V სურათი).
- ს. გ. რახმანინოვი – საფორტეპიანო კონცერტი №2, დო მინორი.
- ა. ნ. სკრიაბინი – საფორტეპიანო სონატა №4, თხზ. 30, ფა დიეზ მაჟორი.
- ს. ს. პროკოფიევი – ბალეტი „რომეო და ჯულიეტა“: შესავალი, I მოქმედების II სურათიდან „ჯულიეტა-გოგონა“, „რაინდების ცეკვა“.
- დ. დ. შოსტაკოვიჩი – სიმფონია №7 (I ნაწილი), დო მაჟორი, „ლენინგრადული“.

ქართული მუსიკალური ლიტერატურა

- მ. ბალანჩივაძე – ოპ. „დარეჯან ცბიერი“: მასხარას სიმღერა I მოქმედებიდან, გოჩას და მეფე გიორგის არიები IV მოქმედებიდან.
- დ. არაყიშვილი – რომანსები: „მე შენ გელი“, „შემოღამდება“; ოპ. „თქმულება შოთა რუსთაველზე“: აბდულ-არაბის არიოზო და დუეტი გულჩინასთან III მოქმედებიდან.
- ზ. ფალიაშვილი – ოპ. „აბესალომ და ეთერი“: შესავალი, I მოქმედებიდან: მონადირეთა გუნდი, ეთერის არია, აბესალომის არიოზო; II მოქმედებიდან: გუნდი „აბიო მეფე“, კვინტეტი, მარიხის კანცონეტა; III მოქმედებიდან: აბესალომის სცენა და არიოზო; IV მოქმედებიდან: ქალთა გუნდი, აბესალომის და მურმანის დუეტები, ანსამბლი „წამწამსა და წამწამს შუა“; ოპ. „დაისი“: შესავალი, I მოქმედებიდან: მალხაზის არია; II მოქმედებიდან: ცანგალას სიმღერა, კიაზოს სიმღერა, კიაზოს მიმართვა ხალხისადმი; III მოქმედებიდან: მალხაზის არიოზო, მაროს ტირილი.

- ბ. სულხანიშვილი – საგუნდო სიმღერები „სამშობლო ხევსურისა“, „გუთნური“, „მესტვირული“, „ღმერთო, ღმერთო“.
- გ. დოლიძე – ოპ. „ქეთო და კოტე“: I მოქმედებიდან: გუნდი, ლევანის არია, კოტეს პირველი არია; II მოქმედებიდან: მაკარის არია, კოტეს რომანსი; III მოქმედებიდან: ქეთოს და კოტეს ფინალური დუეტი.
- შ. შველიძე – სიმფონიური პოემა „ზვიადაური“.
- ა. ბაღანჩივაძე – სიმფონია №1, სი მაჟორი.
- ა. მაჭავარიანი – სავიოლინო კონცერტი რე მინორი; მავრიტანული ცეკვა ბალეტებიდან „ოტელო“ (II მოქმედება).
- ო. თაქთაქიშვილი – ორატორია „რუსთაველის ნაკვალევზე“: IV ნაწილი „პალესტინა“, V ნაწილი „ო, ენავ ჩემო“; ოპერა „მინდია“: საორკესტრო შესავალი, მინდიას არიები I და III მოქმედებიდან; II მოქმედებიდან: ჩალხიას სცენა და ბალადა.
- ს. ცინცაძე – კვარტეტი №4, ფა მაჟორი.
- ს. ნასიძე – სიმფონია №5, „ფიროსმანი“.
- გ. ყანჩელი – სიმფონია №4.
- ა. კვერნაძე – საორკესტრო პიესა „ცეკვა-ფანტაზია“.
- რ. ლალიძე – ოპერა „ლელა“: ლელას არია I მოქმედებიდან. „საჭიდაო“.

ქართული ხალხური სიმღერები

უნდა განისაზღვროს სიმღერის სახელწოდება და კუთხე

1. ნანა (ხევსურული) – *მზეთამზე. ქართველ ქალთა ტრადიციული სიმღერები*. II, 2000. კომპაქტდისკი.
2. ჯვარი წინასა (ფშაური) – *Mtiebi. 24 Years Have Passed Through Singing*. 2004. კომპაქტდისკი.
3. დალა (თუშური) – *Mtiebi. 24 Years Have Passed Through Singing*. 2000. კომპაქტდისკი.
4. დიდება (მოსხური) – *მთიები*. 1996. კომპაქტდისკი.
5. ლომისური (მთიულური) – *მთიები*. 1996. კომპაქტდისკი.
6. მრავალჟამიერი (ქართლ-კახური) – *თელაველები. თელავის გუნდი 1939-1970. ქართული ხალხური სიმღერები*. კომპაქტდისკი.
7. ურმული (ქართლ-კახური) – *სანდრო კავსაძე. ქართული ხალხური სიმღერის ოსტატები. უნიკალური ფონოჩანაწერები*. 2007. კომპაქტდისკი.
8. ჭონა (ქართლ-კახური) – *ანზორ კავსაძე. ქართული ხალხური სიმღერის ოსტატები. უნიკალური ჩანაწერები*. 2007. კომპაქტდისკი.
9. ოქრომჭედელი (მესხური) – *მზეგ, შინ შემოდით! ქართული ხალხური საბავშვო მუსიკა*. თბ., 2004. II კომპაქტდისკი.
10. მირანგულა (სვანური) – *სოფელ ლატაღის (მესტიის რ-ნი) სიმღერისა და ცეკვის ანსამბლი*. 1980. გრამფირფიტა.
11. ყანსავ ყიფიანე (სვანური) – *ვოლკლორული ანსამბლი ლატაღი*. 2010. კომპაქტდისკი.

12. ზრუნი (რაჭული) – მზეთამზე. ქართველ ქალთა ტრადიციული სიმღერები. I, 1996. კომპაქტდისკი.
 13. დალიე (რაჭული) – ასი ქართული ხალხური სიმღერა. მღერის ანსამბლი „რუსთავი“. 1989. III გრამფირფიტა.
 14. ლაჭეპი და ოფიტარა (ლენხუმური) – ქართული ხალხური მუსიკალური შემოქმედება.
- სახელმძღვანელო კონსერვატორიის საშემსრულებლო ფაკულტეტის სტუდენტთათვის, ორი კომპაქტდისკით. თბ., 2005. I კომპაქტდისკი.
15. ხერტლის ნადური (აჭარული) – მზეთამზე. ქართველ ქალთა ტრადიციული სიმღერები. I, 1996. კომპაქტდისკი.
 16. თისა (აჭარული) – ლაშარი. ქართული ხალხური სიმღერები. I, 2004. კომპაქტდისკი.
 17. ჩარი-რაბ (იმერული) – სანავარდო. სამტრედიის რაიონის ხანდაზმულთა ფოლკლორული ანსამბლი. 1988. გრამფირფიტა.
 18. იმერული მხედრული – გეორგია. III, 1996. კომპაქტდისკი.
 19. ოდოია (მეგრული) – პარირა. მეგრული სიმღერები. 2003. კომპაქტდისკი.
 20. ჭიჭე ტურა (მეგრული) – შევისწავლოთ ქართული ხალხური სიმღერები. მეგრული სიმღერები. I კომპაქტდისკი.
 21. ბატონებო (გურული) – არტემ ერქომაიშვილი. ქართული ხალხური სიმღერის ოსტატები. უნიკალური ფონოჩანაწერები. 2007. კომპაქტდისკი.
 22. ხასანბეგურა (გურული) – ხასანბეგურა. ერთი შედევი. კომპაქტდისკი.
 23. პაა, ნანი (ლაზური) – მზეთამზე. ქართველ ქალთა ტრადიციული სიმღერები. I, 1996. კომპაქტდისკი.
 24. დილის საარი (ქალაქური) – Soinari. Folk Music from Georgia Today. 1992 . კომპაქტდისკი.
 25. გაზაფხული (ქალაქური) – ანჩისხატის ტაძრის გუნდი. ფოლკლორული ჯგუფი „ძველი კილოები“ (1999-2000 წლების საკონცერტო ჩანაწერი). კომპაქტდისკი.

საბაკალავრო საბანმანათლებლო პროგრამა „მუსიკის თეორია“

შემოქმედებითი ტურები:

1. მუსიკის თეორია:

- ა) სოლფეჯიო – წერა (კარნახი, სმენითი ანალიზი),
სოლფეჯიო – ზეპირი (ფურცლიდან კითხვა)
- ბ) ქართული მუსიკალური ფოლკლორი (ზეპირი):
 - თეორიული საკითხები, • სიმღერები;
- გ) ჰარმონია – ტესტი (წერა) და ზეპირი.

2. მუსიკალური ლიტერატურა:

- ა) წერა – პროფესიული მუსიკის 10 ნიმუშის გამოცნობა;
- ბ) ზეპირი – გამოცდა მუსიკალურ ლიტერატურაში;
- გ) ფორტეპიანო.

აბიტურიენტის ცოდნა თითოეულ ტურში ფასდება ასქულიანი (100) სისტემით. დადებითი შეფასება – 51 ქულიდან ზევით.

სოლფეჯიო

კარნახი (წერა)

აბიტურიენტმა უნდა ჩაწეროს სამხმიანი კარნახი, რომელშიც გათვალისწინებული იქნება საშუალო რგოლში სოლფეჯიოს კურსის პროგრამის მოთხოვნები. ჩაწერის დრო – 30 წთ.

სმენითი ანალიზი:

- 1. კილო – მაჟორი და მინორი (ბუნებრივი, ჰარმონიული, მელოდიური, ორმაგად ჰარმონიული); დიატონური კილოები; პენტატონიკა (მაჟორული და მინორული); სიმეტრიული კილო (მთელტონიანი და შემცირებული) (იკვრება 1-ჯერ).
- 2. ინტერვალი – ყველა წმინდა, დიდი და პატარა (მარტივი და შედგენილი), გადიდებული და შემცირებული – გადაწყვეტით (იკვრება 1-ჯერ).
- 3. აკორდები – სამხმოვანებები: მაჟორული, მინორული და შემცირებული შებრუნებებით, გადიდებული მხოლოდ ძირითადი სახის. ყველა სახის დიატონური სექტაკორდი ძირითადი სახით, ხოლო მცირე მაჟორული, მცირე მინორული, მცირე შემცირებული – შებრუნებებით; ნონაკორდი (V₉), V₇₆ მაჟორში, V₇₋₅ (შებრუნებებით) (იკვრება 1-ჯერ).
- 4. მოდულირებული პერიოდი (I ხარისხის მონათესავე ტონალობაში) მხატვრული ლიტერატურიდან (მაგ. ჰაიდნი სონატა c-moll II ნაწილი, საწყისი პერიოდი) ან შედგენილი (იკვრება 3-ჯერ).

5. მოდულირებული ნაგებობა (4 – 6 ტ.) – შედგენილი: გამოყენებული იქნება მოდულაცია ჰარმონიული სუბდომინანტის და დომინანტის, VI^b, II^b, ასევე ენჰარმონიული მოდულაცია მცირე მაჟორული სეპტაკორდის ან შემცირებული სეპტაკორდის საშუალებით. (იკვრება 3-ჯერ).

სოლფეჯიო (ზეპირი)

ფურცლიდან კითხვა

- ა) ერთხმიანობა (სავარაუდო სირთულე: კაჩალინა – სოლფეჯიო, I ტ., ერთხმიანობა. მ., 1981 წ. №26);
- ბ) ორხმიანობა ერთ-ერთი ხმის ინსტრუმენტზე დაკვრით (სავარაუდო სირთულე: აგაჟანოვი – სოლფეჯიოს კურსი. გამოცემა 3, ორხმიანობა, მ., 1985 წ. №68).

ტესტი (წერა)

ტესტი შეიცავს: მელოდიის ჰარმონიზაციას (არანაკლებ 16 ტ.). (მუშაობის დრო – 2 ასტრონომიული საათი).

ჰარმონია (ზეპირი)

1. მელოდიის ჰარმონიზაცია – ინსტრუმენტზე დაკვრით. მოდულირებული პერიოდი (ტონალობათა I ხარისხის ნათესაობა);
2. ტონალური გეგმა – დაკვრით. 4–6 ტ. ნაგებობა. გამოყენებული უნდა იქნას მოდულაციის სხვადასხვა ხერხი. IV³, V³, VI^b, II^b, აგრეთვე ენჰარმონიული მოდულაცია D₇ და შემცირებული სეპტაკორდის საშუალებით, არაკორდული ბგერებით;
3. ჰარმონიული ანალიზი – საანალიზოდ აბიტურიენტს ეძლევა ერთი მაგალითი მხატვრული ლიტერატურიდან, დაწერილი პერიოდის, მარტივი ორ- ან სამნაწილიანი, რთული სამნაწილიანი, ვარიაციული, რონდოს, რონდო-სონატის ან სონატური ფორმით. ანალიზის პროცესში აბიტურიენტმა უნდა განსაზღვროს ფორმა, ტონალური გეგმა, მოდულაციის სახეები და ხერხები, კადანსები, ფაქტურა, აკორდიკა, ჰარმონიული საქცევები და განათლების საშუალო რგოლის ჰარმონიის სასწავლო კურსის პროგრამით გათვალისწინებული სხვა მოვლენები.

მუსიკალური ლიტერატურა

აბიტურიენტმა მუსიკალური ლიტერატურის გამოცდაზე უნდა გამოავლინოს განათლების საშუალო რგოლში საზღვარგარეთისა და ქართული მუსიკალური ლიტერატურის პროგრამით გათვალისწინებული მასალის ცოდნა. გამოცდა ტარდება ზეპირი და წერიითი სახით.

საზღვარგარეთის ქვეყნების მუსიკალური ლიტერატურის საკითხები (ზეპირი)

- გ. ფ. ჰენდელი. შემოქმედების დახასიათება; ორატორიული შემოქმედება და ორატორია „სამსონი“.
- ი. ს. ბახი. შემოქმედების დახასიათება; ინსტრუმენტული შემოქმედება (საკლავირო და საორგანო მუსიკა); ვოკალური შემოქმედება (მესა სი მინორი).
- ქ. ვ. გლუკი. შემოქმედების დახასიათება; საოპერო რეფორმა და ოპერა „ორფეუსი და ევრიდიკე“.
- ვენის კლასიკური სკოლა; ი. ჰაიდნი. შემოქმედების დახასიათება; სიმფონიური შემოქმედება (სიმფონია №103).
- ვ. ა. მოცარტი. შემოქმედების დახასიათება; საოპერო შემოქმედება („ფიგაროს ქორწინება“ ან „დონ ჯოვანი“); სიმფონიური შემოქმედება: სიმფონია №40 სოლ მინორი.
- ლ. ვან ბეთჰოვენი. შემოქმედების დახასიათება; საფორტეპიანო სონატები (№8, 14, 23); სიმფონიური შემოქმედება (სიმფონიები №3 ან 5).
- მუსიკალური რომანტიზმი: ფ. შუბერტი. შემოქმედების დახასიათება; ვოკალური შემოქმედება (სიმღერები და ვოკალური ციკლები „მშვენიერი მეწისქვილე ქალი“ ან „ზამთრის გზა“); სიმფონიური შემოქმედება (სიმფონია №8, „დაუმთავრებელი“).
- კ. მ. ვებერი. შემოქმედების დახასიათება; საოპერო შემოქმედება და „თავისუფალი მსროლელი“.
- ფ. მენდელსონი. შემოქმედების დახასიათება; სიმფონიური შემოქმედება (უვერტიურა „ზაფხულის ღამის სიზმარი“ ან სავიოლინო კონცერტი მი მინორი).
- ჯ. როსინი. შემოქმედების დახასიათება; ოპერა „სევილიელი დალაქი“.
- რ. შუმანი. შემოქმედების დახასიათება; საფორტეპიანო შემოქმედება („კარნავალი“).
- ფ. შოპენი. შემოქმედების დახასიათება; საფორტეპიანო შემოქმედება; მცირე და დიდი ფორმის ნაწარმოებები (ბალადა №1, სოლ მინორი ან სონატა №2, სიბემოლ მინორი).
- ჰ. ბერლიოზი. შემოქმედების დახასიათება; სიმფონიური შემოქმედება და „ფანტასტიკური სიმფონია“.
- ფ. ლისტი. შემოქმედების დახასიათება; საფორტეპიანო შემოქმედება; სიმფონიური შემოქმედება და სიმფონიური პოემა „პრელუდები“.
- რ. ვაგნერი. შემოქმედების დახასიათება; საოპერო რეფორმა (ოპ. „ლოენგრინი“, ოპ. „ტანჰოიზერის“ უვერტიურა).
- ი. ბრამსი. შემოქმედების დახასიათება; სიმფონიური შემოქმედება და სიმფონია №4 მი მინორი.

- ჯ. ვერდი. შემოქმედების დახასიათება; საოპერო შემოქმედება (ოპერები: „რიგოლეტო“, „ტრაავიატა“ ან „აიდა“).
- ჟ. ბიზე. შემოქმედების დახასიათება; საოპერო შემოქმედება და ოპ. „კარმენი“.
- ა. დვორჟაკი. შემოქმედების დახასიათება; სიმფონიური შემოქმედება და სიმფონია №5 „ახალი სამყაროდან“, მი მინორი.
- ე. გრიგი. შემოქმედების დახასიათება; მუსიკა გ. იბსენის დრამისათვის „პერ-გიუნტი“ ან საფორტეპიანო კონცერტი ლა მინორი.
- მუსიკალური იმპრესიონიზმი. დებიუსის შემოქმედების დახასიათება.
- მ. რაველი. შემოქმედების დახასიათება.
- მ. ი. გლინკა. შემოქმედების დახასიათება.
- „მძლავრი ჯგუფი“ და მ. პ. მუსორგსკი. შემოქმედების დახასიათება; ოპ. „ბორის გოდუნოვი“.
- ნ. ა. რიმსკი-კორსაკოვი. შემოქმედების დახასიათება.
- პ. ი. ჩაიკოვსკი. შემოქმედების დახასიათება; სიმფონიური შემოქმედება (სიმფონია №4); საოპერო შემოქმედება („ევგენი ონეგინი“ ან „პიკის ქალი“).
- ა. ნ. სკრიაბინი. შემოქმედების დახასიათება.
- ს. ვ. რახმანინოვი. შემოქმედების დახასიათება.
- ს. ს. პროკოფიევი შემოქმედების დახასიათება; საბალეტო შემოქმედება და „რომეო და ჯულიეტა“.
- დ. დ. შოსტაკოვიჩი. შემოქმედების დახასიათება.

ქართული მუსიკალური ლიტერატურის საკითხები

- XIX ს. ქართული მუსიკალური კულტურის მიმოხილვა.
- მ. ბალანჩივაძე. შემოქმედების დახასიათება; ოპერა „დარეჯან ცბიერი“.
- დ. არაყიშვილი. შემოქმედების დახასიათება; ვოკალური ლირიკა.
- ზ. ფალიაშვილი. შემოქმედების დახასიათება; ოპერები „აბესალომ და ეთერი“; „დაისი“.
- ნ. სულხანიშვილი. შემოქმედების დახასიათება.
- ვ. დოლიძე. შემოქმედების დახასიათება.
- შ. მშველიძე. შემოქმედების დახასიათება, სიმფონიური პოემა „ზვიადაური“.
- ა. ბალანჩივაძე. შემოქმედების დახასიათება; სიმფონიური შემოქმედება, სიმფონია №1, სი მაჟორი ან საფორტეპიანო კონცერტი №3, ლა მინორი.
- ა. მაჭავარიანი. შემოქმედების დახასიათება. სავიოლინო კონცერტი რე მინორი.
- ო. თაქთაქიშვილი. შემოქმედების დახასიათება. ოპერა „მინდია“ ან ორატორია „რუსთაველის ნაკვალევზე“.
- ს. ცინცაძე. შემოქმედების დახასიათება; საკვარტეტო შემოქმედება (კვარტეტები №2 ან №4).
- რ. ლალიძე. შემოქმედების დახასიათება.
- ს. ნასიძე. შემოქმედების დახასიათება.
- გ. ყანჩელი. შემოქმედების დახასიათება.

წერითი გამოცდა

პროფესიული მუსიკის ნიმუშები

მოსმენის შედეგად უნდა განისაზღვროს:

1. კომპოზიტორი;
2. ნაწარმოების დასახელება (თხზულების, ტონალობის მითითებით);
3. ფრაგმენტი (ნაწილის, სათაურის, მოქმედების, სურათის, ნომრის მითითებით).

სახვარგარეთის ქვეყნების მუსიკალური ლიტერატურა

- გ. ფ. ჰენდელი – ორატორია „სამსონი“, I ნაწილიდან ფილისტიმელთა გუნდი „დაუკარ ტიმპანო“, სამსონის არია „ღამეა ბნელი“.
- ი. ს. ბახი – საორგანო ტოკატა და ფუგა რე მინორი; ქრომატიული ფანტაზია და ფუგა რე მინორი; „კარგად ტემპერირებული კლავირის“ I ტომის პრელუდიები და ფუგები: №1, დო მაჟორი, №2, დო მინორი; მესა სი მინორი: № 1 „Kyrie eleison“, №15 „Et incarnatus“, №16 „Crucifixus“, №17 „Et resurrexit“.
- ქ. ვ. გლუკი – ოპ. „ორფეუსი და ევრიდიკე“ – მწვემსების გუნდი I მოქმედებიდან; II მოქმედებიდან: სცენა ფურიებთან I სურათიდან, ფლეიტის სოლო II სურათიდან; III მოქმედებიდან ორფეუსის არია.
- ი. ჰაიდნი – სიმფონია №103, მი ბემოლ მაჟორი, „ლიტავრების ტრემოლოთი“;
- გ. ა. მოცარტი – სიმფონია №40, სოლ მინორი.
ოპ. „ფიგაროს ქორწინება“: უვერტიურა, ფიგაროს კავატინა და არია I მოქმედებიდან, ქერუბინოს არიები I და II მოქმედებიდან; ოპ. „დონ ჯოვანი“: უვერტიურა, I მოქმედებიდან: ლეპორელოს არია „სიით“, დონ ჯოვანის არია „შამპანურით“, დონ ჯოვანისა და ცერლინას დუეტინო, დონ-ჯოვანის სერენადა II მოქმედებიდან.
- ლ. ვან ბეთჰოვენი – საფორტეპიანო სონატა №8, თხზ. 13, დო მინორი; სიმფონია №5, დო მინორი.
- ფ. შუბერტი – სიმღერები: „მარგარიტა ჯარასთან“, ვოკალური ბალადა „ტყის მეფე“; ციკლი „მშვენიერი მეწისქვილე ქალი“: სიმღერები – №1 „გზაში“, №2 „საით“, №19 „მეწისქვილე და წაყრო“. სიმფონია №8, სი მინორი, „დაუმთავრებელი“.
- ჯ. როსინი – ოპ. „სევილიელი დალაქი“: უვერტიურა, I მოქმედების I სურათიდან: აღმავივას კავატინა, ფიგაროს კავატინა, II სურათიდან როზინას კავატინა, ბაზილიოს არია.
- ფ. მენდელსონი – უვერტიურა „ზაფხულის ღამის სიზმარი“, სავიოლინო კონცერტი, მი მინორი.
- კ. მ. ვებერი – ოპ. „თავისუფალი მსროლელი“: უვერტიურა, კასპარის სიმღერა, მაქსის არია I მოქმედებიდან, აგატას არია II მოქმედებიდან, მონადირეთა გუნდი III მოქმედებიდან.
- რ. შუმანი – საფორტეპიანო ციკლი „კარნავალი“, თხზ. 9.
- ფ. შოპენი – ბალადა №1 სოლ მინორი; სონატა №2 სი ბემოლ მინორი; პოლონეზი თხზ. 40 №1 ღა მაჟორი.
- ჰ. ბერლიოზი – „ფანტასტიკური სიმფონია“.

- ფ. ლისტი – სიმფონიური პოემა №3 „პრელუდები“, სონატა სი მინორი; რაფსოდია №2 დო დიეზ მინორი.
- რ. ვაგნერი – ოპ. „ტანჰოიზერის“ უვერტიურა; ოპ. „ლოენგრინი“: ფორშპილი; III მოქმედებიდან ლოენგრინის „გამოთხოვება გედთან“, საქორწილო მარში.
- ო. ბრამსი – სიმფონია №4 მი მინორი.
- ქ. ბიზე – ოპ. „კარმენი“: საორკესტრო შესავალი, I მოქმედებიდან: კარმენის „ჰაბანერა“, „სეგიდილია“; II მოქმედებიდან ბოშური სიმღერა; ხოხეს არია „ყვავილით“, III აქტის საორკესტრო შესავალი, მარჩიელობის სცენა.
- ჯ. ვერდი – ოპ. „რიგოლეტო“: შესავალი; I მოქმედების I სურათიდან ჰერცოგის ბალადა, II სურათიდან – ჯილდას არია; II მოქმედებიდან რიგოლეტოს სცენა და არია; III მოქმედებიდან კვარტეტი, ჰერცოგის სიმღერა. ოპ. „ტრავიატა“: შესავალი, I მოქმედებიდან: „სუფრული“ და ვალსი, ვიოლეტას არიები I და III მოქმედებიდან, ჟერმონის არია II მოქმედებიდან. ოპ. „აიდა“: შესავალი, I მოქმედების I სურათიდან: რადამესის რომანსი, აიდას სცენა; აიდას და რადამესის დუეტი IV მოქმედების II სურათიდან.
- ე. გრიგი – „პერ-გიუნტი“, სიუიტა №1.
- ა. დვორჟაკი – სიმფონია №5 „ახალი სამყაროდან“, მი მინორი.
- კ. დებიუსი – საორკესტრო სიუიტა „ნოქტიურნები“; საფორტეპიანო პრელუდია №8 „სელისფერთმიანი ქალიშვილი“.
- მ. რაველი – საორკესტრო პიესა „ბოლერო“.
- მ. ი. გლინკა – ოპ. „ივან სუსანინი“: სუსანინის სცენა და არია IV მოქმედებიდან, გუნდი „დიდება“ IV მოქმედების ეპილოგიდან.
- მ. პ. მუსორგსკი – ოპ. „ბორის გოდუნოვი“: შესავალი, ბორისის მონოლოგები პროლოგის II სურათიდან და II მოქმედებიდან, ღვთის გლახის სიმღერა IV მოქმედების III სურათიდან; საფორტეპიანო სიუიტა „სურათები გამოფენიდან“.
- ა. პ. ბოროდინი – ოპ. „თავადი იგორი“: იგორის არია, ყივჩაღთა სიმღერები და ცეკვები II მოქმედებიდან.
- ნ. ა. რიმსკი-კორსაკოვი – სიმფონიური სიუიტა „შეპრეზადა“.
- პ. ი. ჩაიკოვსკი – სიმფონია №4, ფა მინორი; ოპ. „ვეგენი ონგინი“: საორკესტრო შესავალი, I მოქმედებიდან ტატიანას წერილის სცენა (II სურათი), ლენსკის არია II მოქმედების V სურათიდან, გრემინის არია III მოქმედების VI სურათიდან.
- ს. ვ. რახმანინოვი – საფორტეპიანო კონცერტი №2, დო მინორი.
- ა. ნ. სკრიაბინი – საფორტეპიანო სონატა №4, თხზ. 30, ფა დიეზ მაჟორი.
- ს. ს. პროკოფიევი – ბალეტი „რომეო და ჟულიეტა“: შესავალი, I მოქმედების I სურათიდან „ქუჩა იღვიძებს“, II სურათიდან „ჯულიეტა-გოგონა“, „რაინდების ცეკვა“;
- დ. დ. შოსტაკოვიჩი – სიმფონიები: №5, რე მინორი (I ნაწილი); №7, დო მაჟორი, „ლენინგრადული“ (I ნაწილი).

ქართული მუსიკალური ლიტერატურა

- მ. ბალანჩივაძე – ოპ. „დარეჯან ცბიერი“: მასხარას სიმღერები I და IV მოქმედებიდან, გოჩას, დარეჯანის და მეფე გიორგის არიები IV მოქმედებიდან. რომანსი „ოდესაც გიცქერ“.
- დ. არაყიშვილი – რომანსები: „გარსკვლავიანსა ღამეს“, „მე შენ გელი“, „ივერიის მთებზე“, „შემოდამდება“; ოპ. „თქმულება შოთა რუსთაველზე“: აბდულ-არაბის არიოზო და დუეტი გულჩინასთან III მოქმედებიდან.
- ზ. ფალიაშვილი – ოპ. „აბესალომ და ეთერი“: შესავალი, I მოქმედებიდან: მონადირეთა გუნდი, ეთერის არია, აბესალომის არიოზო, მურმანის არია; II მოქმედებიდან: გუნდი „აბიო მეფე“, კვინტეტი, მარიხის კანცონეტა; III მოქმედებიდან: აბესალომის სცენა და არიოზო; IV მოქმედებიდან: ქალთა გუნდი, აბესალომის და მურმანის დუეტები, ანსამბლი „წამწამსა და წამწამს შუა“, ფინალური ქორალი. ოპ. „დაისი“: შესავალი, I მოქმედებიდან: შაირები, მაროსა და მალხაზის დუეტი, მალხაზის არია; II მოქმედებიდან: ცანგალას სიმღერა, კიაზოს სიმღერა, კიაზოს არია, მაროს რეჩიტატივი და არია, კიაზოს მიმართვა ხალხისადმი, გუნდი „მტერი ბარში გადმოსულა“; III მოქმედებიდან: მალხაზის არიოზო, მაროს ტირილი.
- ნ. სულხანიშვილი – საგუნდო სიმღერები „სამშობლო ხევსურისა“, „გუთნური“, „მესტვირული“, „ღმერთო, ღმერთო“.
- ვ. დოლიძე – ოპ. „ქეთო და კოტე“: I მოქმედებიდან: გუნდი, ლევანის არია, კოტეს პირველი არია; II მოქმედებიდან: მაკარის არია. კოტეს რომანსი, სტუმრების შემოსვლა; III მოქმედებიდან: მაკარისა და ბაბუსის დუეტი, ქეთოს და კოტეს ფინალური დუეტი.
- შ. მშველიძე – სიმფონიური პოემა „ზვიადაური“.
- ა. ბალანჩივაძე – სიმფონია №1, სი მაჟორი, საფორტეპიანო კონცერტი № 3, ლა მინორი.
- ა. მაჭავარიანი – სავიოლინო კონცერტი რე მინორი; მავრიტანული ცეკვა ბალეტებიდან „ოტელო“ (II მოქმედება).
- ო. თაქთაქიშვილი – ორატორია „რუსთაველის ნაკვალევზე“: IV ნაწილი „პალესტინა“, V ნაწილი „ო, ენავ ჩემო“. ოპერა „მინდია“: შესავალი, მინდიას არიები I და III მოქმედებიდან; II მოქმედებიდან: მზიას არია, ჩალხიას სცენა და ბალადა.
- ს. ცინცაძე – კვარტეტი №4, ფა მაჟორი.
- ს. ნასიძე – სიმფონია №5 „ფიროსმანი“.
- გ. ყანჩელი – სიმფონია №4.
- ა. კვერნაძე – საორკესტრო პიესა „ცეკვა-ფანტაზია“.
- რ. ლალიძე – ოპ. „ლელა“: ლელას არია I მოქმედებიდან. „საჭიდაო“.

1. ხევესურული ხალხური მუსიკა.
2. ფშაური ხალხური მუსიკა.
3. თუშური ხალხური მუსიკა.
4. მოხეური ხალხური მუსიკა.
5. მთიულური ხალხური მუსიკა.
6. ქართლ-კახური ხალხური მუსიკა.
7. მესხური ხალხური მუსიკა.
8. რაჭული ხალხური მუსიკა.
9. სვანური ხალხური მუსიკა.
10. იმერული ხალხური მუსიკა.
11. მეგრული ხალხური მუსიკა.
12. გურული ხალხური მუსიკა.
13. აჭარული ხალხური მუსიკა.
14. ქართული ხალხური საკრავები და საკრავიერი მუსიკა.
15. ქალაქური მუსიკალური ფოლკლორი.

სიმღერები ქართულ მუსიკალურ ფოლკლორში

აბიტურიენტს მოეთხოვება 20 ხალხური სიმღერის ქვემოთ დასახელებული ვარიანტების ყველა ხმის მღერა ხმიდან ხმაზე გადასვლით:

ა. ანდრიაშვილი, ვ. მახარაძე. *ქართული ხალხური სიმღერები*. თბილისი: *განათლება*. 1971.

1. შინა ორგილ – გვ. 21-22.
2. მგზავრული – გვ. 26-27.
3. ბროლის ყელსა – გვ. 34-35.
4. აკა სი რექიშო – გვ. 39-40.
5. დალიე – გვ. 53.
6. საბოდიშო – გვ. 94-95.

ქართული ხალხური სიმღერა (რედაქტორ-შემდგენელი გრ. ჩხიკვაძე). ტომი I. თბილისი: *საბჭოთა საქართველო*. 1960.

1. ჯვარი წინასა – გვ. 46-47
2. ჰერიო – გვ. 102
3. წაიყვანეს თამარ-ქალი – გვ. 160-161
4. ჩაუხდეთ ბარათაშვილსა – გვ. 163-164
5. ღაზარე – გვ. 184
6. ქართველო, ხელი ხმალს იკარ – გვ. 201-202
7. ია და ვარდო, თამარო – გვ. 210-211
8. თებრონე მიდის წყალზედა – გვ. 221-222
9. აღარ მწადია ცხვარშია – გვ. 223-224

ქართული ხალხური სიმღერები. კახური (ჩაწერილი ოთარ ჩიჯავაძის მიერ).
ნაწილი მეორე. თბილისი: *განათლება*. 1969.

1. დიდება – გვ. 31

Грузинские народные песни (Составители: О. Чиджавадзе и В. Цагарейшвили). Москва:
Музыка. 1964.

1. დელი ოდელი ოდელა – გვ. 47
2. ცანგალა და გოგონა – გვ. 63
3. ლაშქრად წასვლა – გვ. 66-67

ქართული ქალაქური ხალხური სიმღერები (შემდგენელი, წინასიტყვაობის,
შესავალი წერილისა და შენიშვნების ავტორი ა. მშველიძე). თბილისი: სსრ
კავშირის მუსიკალური ფონდის საქართველოს განყოფილება. 1970.

1. გალიაში – გვ. 175-176

ფორტპიანო

აბიტურიენტმა უნდა შეასრულოს:

1. პოლიფონიური ნაწარმოები (პრელუდია და ფუგა ან სამხმიანი ინვენცია);
2. კლასიკური სონატის I ნაწილი ან II და III ნაწილები;
3. პიესა.

ს ა რ ჩ ე ვ ი

სპეციალობები

კლავიშნიანი საკრავები	2
საორკესტრო სიმებიანი საკრავები	8
საორკესტრო ჩასაბერი და დასარტყამი საკრავები	14
სოლო აკადემიური სიმღერა	19
აკადემიური გუნდის დირიჟორობა	25
ჯაზის ხელოვნება	30
კომპოზიცია	35
მუსიკის თეორია	41